

INGRAINING HONESTY, CHANGING NORMS:
GOVERNMENT ETHICS IN BRAZIL, 1995 – 2004

ရှိုးသားကြောင့်မတ်မှုကိုထူထောင်ခြင်း၊ နှစ်းစံများကိုပြောင်းလဲခြင်း
ဘဏ္ဍာဏီနိုင်ငံမှ အစိုးရကျင့်ဝတ်တရား၊ ၁၉၉၅ - ၂၀၀၄

အကျဉ်းချုပ်

၁၉၉၀ ခုနှစ်များအတွင်း၊ ဘဏ္ဍာဏီနိုင်ငံ၏ အများအကျိုးထက်ကိုယ်ကျိုးစီးပွားကိုသာကြည့်မှ မကောင်းသတင်းများကြောင့် အစိုးရဝန်ထမ်းများအပေါ် ပြည်သူလူထု၏ ယုံကြည်မှ အားနည်းနေဆဲပါသည်။ အာကာရှိသူနှင့် နီးစပ်ရာ အသိင့်အတိုင်းသာ ကြီးပွားသည့် ခရီးစီးပွဲ၊ ဆွဲမျိုးကောင်းစားရောဂါဒ နှင့် အထူးကိုယ်ကျိုးစီးပွားဆိုင်ရာ မူဝါဒလွှာများမှတို့ကြောင့် ဝယ်ယူမှု(procurement)၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပြုလုပ်မှု နှင့် အလုပ်အကိုင်ခန့်အပ်မှုစသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များမှာ ထိရောက်မှုမရှိ၊ ညံ့ဖျင်း အားနည်းနေဆဲပါသည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် သမွတ် Fernando Henrique Cardoso က ထိပြုသနာများကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရန် ပြည်သူကျင့်ဝတ်ရေးရာ ကော်မရှင် (Public Ethics Commission) ကို ဖွံ့ဖြိုးစွဲ။ ရွှေ့နေတစ်ဦးဖြစ်သူ ၂၀၂၀ Geraldo Piquet Carneiro က ကော်မရှင်ကို ဦးဆောင်ခဲ့ပြီး ကော်မရှင်သည် အကြီးတန်းအစိုးရအရာရှိများအတွက် အလုပ်ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်း (Code of Conduct for Senior Government Officials) ကို ရေးဆွဲ၊ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ပထမဥုံးဆုံးအနေဖြင့် Piquet သည် အစိုးရကျော်မန်နေဂျာများ၊ အမြင်သာနိုင်ဆုံးဖြစ်သည့် သမွတ်မှ တိုက်ရိုက်ခန့်အပ်သူများ စသည့် ပြည်သူ ဝန်ထမ်းစနစ်၏ ထိပ်ပိုင်းအဆင့်ကို ဦးတည်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဘဏ္ဍာဏီနိုင်ငံရေးနှင့် ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် အကျိုးစီးပွား ဝိရောဓိ (conflicts of interest) နှင့် ပတ်သက်၍ အများလိုက်နာရမည့် စံသတ်မှတ်ချက်များ (public standards) အဖြစ် အသေးစိပ်စည်းမျဉ်းညပဒေသများ ချမှတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ [ဘာသာကြံ့သူမှတ်ချက် - အကျိုးစီးပွား ဝိရောဓိ (conflict of interests) ဆိုသည်မှာ အများအကျိုးစီးပွားအတွက်ဆောင်ရွက်မည့်အလုပ်၌ မိမိကိုယ်ရေးကိုယ်တာအကျိုးစီးပွား ရောယ်ကို ဘာကြံ့ကို ဆိုလိုသည်] အကြီးတန်း အစိုးရဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် ရာထူးတာဝန်ကိုရယူပြီး ၁၀ ရက်အတွင်းတွင် ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းကို လိုက်နာတောင့်ထိန်းပါမည့်အကြောင်း ရေးသားကား၊ ပုံစံများ တွင် မိမိကိုယ်ပိုင်နှင့် မိသားစု၏ပိုင်ဆိုင်မှုများကို အသေးစိပ်ရေးသားတင်ပြရပါသည်။ Piquet နှင့် သူ၏ အဖွဲ့သည် ပျိုးဖောက်မှုများကို စုစုပေါင်းတောက်လုပ်းခြင်းနှင့် ဖြေရှင်းခြင်းအတွက်

လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ကော်မရှင်သည် စောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့အဖြစ် ဆောင်ရွက်ရ ခြင်းနှင့် အကြီးတန်းပြည့်သူ့ဝန်ထမ်းများအား ကိုယ်ရေးကိုယ်တာနှင့် အများအကျိုးစီးပွား သီးပြားဖို့ ဖြစ် စေရန်အတွက် ကုသည်ပေးရခြင်း ဆိုသည့် ကိုပဲကြပ်တည်းမှုအကြားတွင် သတိထားကြီးဘု ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး အများ၏မကျေမနပ်တုံးပြန်မှုကို ရောင်ရှားနိုင်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၄ ခန့်၊ Piquet ၏ ရာထူး သက်တမ်း တုန်စုံသည်အရှိန်တွင် ကော်မရှင်သည် သာကော/အစဉ်အလာ တစ်ခုကို ထူထောင်နိုင်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ တွေ့ဆုံးမြန်ရာတွင် ဖောကြားသူများ၏ ပြောကြားချက်အရ ဘရာ့နီး ပြည့်ထောင်စု အစိုးရ၏ ထိပ်ပိုင်းအဆင့် အကြီးအကဲများအကြားမှ နှုန်းစံများဖြောင်းလဲသွားခဲ့ပြီး အကြီးတန်းအစိုးရ အရာရှိများအနေဖြင့် အပြစ်လုပ်ပြီးအက်ခတ်မခံရခြင်း (impunity) ဆိုသည့် အခွင့်အရေးကိုလည်း ဆက်လက်မရရှိကြတော့ဟု ဆိုပါသည်။ သို့တိုင်အောင် ဝေဖန်သုံးသပ်သူများ က ကော်မရှင်၏ အောင်မြင်မှုသည် သမ္မတအတောက်ခံမှုအပေါ် မိုတည်နေခဲ့သည်ဟု မှတ်ချက်ပြုကြသည်။ ကော်မရှင်မှာ သမ္မတ Cardoso ကိုဆက်ခံသည့် သမ္မတ Luiz Inácio Lula da Silva လက်ထက်တွင် အရှိန်အဟန်များစွာ ကျဆင်းသွားခဲ့ပါသည်။

ဤဖြစ်ပိလေလာချက်အား စက်တင်ဘာ ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် ဘရာဒီနိုင်း Brasilia နှင့် São Paulo မြို့၏
တော့မေ့မြန်းချက်များကို အကြော်၍ Deepa Iyer က ရေးသာ့ပြုစုစုသည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေသည်။
မတ်လ၊ ၂၀၁၃ တွင် ပြင်ဆင်တည်၍ ပြုစုစုပါသည်။ ကျွေးဘက်၏ အကုအညီ ပြု၍ Myanmar
Multi-Donor Trust Fund မှ ကျွေးဘက် ပြန်မော်သာသို့ ပြန်ဆိတ်ဆိုင်း ဖြစ်သည်။

နိဒါန်း (INTRODUCTION)

သိမ္မဟုတ် Public Ethnics Commission (ပြည်သူ့ကျင့်ဝတ်ရေးရာ ကော်မရှင်) ကြောင့် ဖြစ်လာခဲ့ခြင်းဟု ဆိုရပါ၆ၤ။ ထိုအချိန်မတိုင်ခင် လအနည်းငယ်က ကော်မရှင်သည် ရာထူးမြှင့်ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများလက်ခံ ရယူနိုင်ဖွေ့ရှိသော လက်ဆောင် အမျိုးအစားများနှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းသည့် စည်းမျဉ်းတစ်ခု ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ ကော်မရှင်က ဤကဲ့သို့သော တံ့ထိုး လက်ဆောင်များရယူခြင်းကို လက်ခံနိုင်ဖွေ့ရာမရှိဟု ယူဆခဲ့သည်။ ယင်းလက်ဆောင်များက နိုင်ငံရေးအရ အကဲဆတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များတွင် ဘက်လိုက်မရှိ စေနိုင်သောကြောင်းဖြစ်ပါသည်။

ယင်းစည်းမျဉ်းက ပုဂ္ဂလိကနှင့် အစိုးရ ကဏ္ဍ
 နှစ်ဖက်စလုံးမှ အာကာရှိပုဂ္ဂလိများအား ဒေသထွက်
 စေ ခဲ့ပါသည်။ မိတ်ကြားခံရသည့် အစိုးရအရာရှိများ
 အနေဖြင့် စီပွားရေးလုပ်ငန်းများမှ စပွန်စာပေးမှုများကို
 ပြင်းဆန်းရမည့်ဖြစ်သည်။ စည်းမျဉ်းကို မထိခဲ့မြတ်ပြုး
 Brahma ဘီယာ မှ ပိုင်ဆိုင်သော အထူးသီးသနီး
 ဖွဲ့ကြည့်စင်နေရာများကို လက်ခံရယူခဲ့သည့် အရာရှိ
 သုံးဦးကို မိမိယာများက ရေးသားဖော်ပြုခဲ့ကြရ

ကော်မရှင်က ငှါးတို့၏ ဖြစ်ရပ်များကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီး၊ ထုခေါ်လွှာတင်ပြုစေခဲ့ကာ၊ နောက်တစ်ကြိမ်ထပ်မံ မချိုးဖောက်စေရန် သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါ သည်။ အရာရှိများမှ ဝန်ခံတောင်းပန်ပြီး၊ နောင်တွင် စည်းမျဉ်းကို လိုက်နာပါမည်ဟု ကတိပြုချက်များကို ရေးသား ထုတ်ပြန်ခဲ့ရပါသည်။ ဤစည်းမျဉ်းနှင့် လိုက်နာရေး ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်ချက်တို့အပေါ် အများပြည်သူ၏ ထောက်ခံမှုရှိခဲ့ပါသည်။ သတင်းစာ တစ်စောင်မှ စစ်တမ်းအရ ထောက်ခံမှုနှင့်နှင့် ၉၈% ရရှိခဲ့ ကြောင်း ညွှန်းဆိုပါသည်။¹ အကြိုးတန်းအရာရှိများ အနေဖြင့် ဤသို့သော တံ့ဖိုးလုပ်ဆောင်များအား လက်ခံမှုမပြမ်တွင်နှစ်ခါပြန်စဉ်းစားကြရပါတော့သည်။

အရိုးစွဲနောက် နိုင်ငံရေးအပြုအမှုကို ပြောင်းလဲပစ်ဖို့ဆိုသည်က လွယ်ကူလှသည်တော့ မဟုတ်ပါ။ ဘရာဒီးနိုင်ငံသည်အာကာရှင်စောင်မှ ၁၉၈၈ ၂၅ ရန်း ထွက်လာခဲ့ပြီးနောက်လိုင်းတွင် နေရာတကာပြေားနေ သော အကျိုးစီးပွားရေးများက အထိုးရ၏ တာဝန်ခံမှု နှင့် ဒီမိုက်ရေးတန်းများအား လိုက်စားယိုယျင်းနေစေ ခဲ့ပါသည်။ *politica de favores* သို့မဟုတ် ဘက်လိုက် သည် နိုင်ငံရေးများကြောင့် ဝန်ထမ်းခန့်အပ်မှု၊ ဝယ်ယူမှု နှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပြုလုပ်မှုတိုးပမ်းချက်များ တွင် တပြေးညီ ယဉ်ပြုင်နိုင်မှုမရှိခြင်းနှင့် ထိရောက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုမရှိခြင်းတို့ ဖြစ်စေခဲ့ပါသည်။ အထူး အကျိုးစီးပွားဆိုင်ရာမှုဝါဒလွှမ်းမီးရေး (special interests) များက ဘရာဒီး၏ နိုင်ငံရေးယဉ်ကျေးမှု တွင် စိမ့်ဝပ်ပုံးနှင့်နေခဲ့ပြီး ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းကို ဟန်တားနောင့်ယုက်လျက်ရှိခဲ့သည်။ အရာရှိများသည် လက်ဆောင်ဟု ခေါင်းစဉ်တပ် ရုပ်ဖိုက်ထားသော လာသိလာသာများကို ရယူခဲ့ကြပြီး၊ အလုပ်အကိုင်များ ကိုလည်း မိမိတို့ ဆွေးပျိုးနိုင်များကိုသာ ပေးအပ်ခဲ့ ကြသည်။ အထိုးရကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ တရားဝင်စနစ် တစ်ခု မရှိခဲ့သည့် ထိအခြေအနေတွင် “မှန်ကန်စွာ လုပ်ခြင်း” ဆိုသည်မှာ အရှုံးထုခြင်း၊ ယဉ်ကျေးသိတတ် မှုမရှိခြင်း သို့မဟုတ် စောက်သေားလုပ်ခြင်း ဆိုသည့် သဘောမျိုးပင်ဖြစ်နေခဲ့ပါသည်။

ဘရာဒီး၏ ပေါ်ထွန်းခါဝ ဒီမိုက်ရေးတိုင် အဆိုပါ ပဋိပက္ခစိရေးများမှာ အများပြည်သူအတွက် မြင်သာထင်ရှုးလွှာသည့် ပြဿနာဖြစ်နေခဲ့သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော ယင်းကဲ့သို့ လာသိပေးခြင်း နှင့် နိုင်ငံရေးများအားလုံး အခြေခံပြည်သူကရွေးကောက်တင်မြောက်ထားသည့် အစိုးရ တစ်ရပ်တွင်ရှိရမည့် တန်ဖိုးအနစ်သာရများဖြင့် လုံးဝ ကွဲလွှာနေသောကြောင့်ပင်။ မိမိဆွေးပျိုးမိသားစုသာ အခွင့်အရေးယူကောင်းတားခြင်း (nepotism) နှင့် အာကာရှိသူအဆက်အသွယ်ဖြင့် အခွင့်အရေးယူ ကောင်းတားခြင်း (influence peddling) ဆိုသည့် အပုပ်နှုန်းကြောင့် အစိုးရအရာရှိများအပေါ် ပြည်သူ လူထု၏ ယုံကြည်မှုပျော်ပြားနေခဲ့ရပါသည်။ အစဉ် အဆက်သော အစိုးရများအနေဖြင့်လည်း ဖောက်ပြန် ပျက်စီးနေခဲ့သည့် ဖြစ်ပ်ကုတ်လမ်းများကို ဖီဒီယာ များမှထုတ်ဖော်ရေးသားသို့ကြောချုပ်းခံခဲ့ကြရပါသည်။

၁၉၈၈ ခွဲ့စည်းပုံးအခြေခံဥပဒေတွင် ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းများ၏ အပြုအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ တင်းတင်း ကြပ်ကြပ် ကန်သတ်ချက်များနှင့် ချိုးဖောက်မှုများ အတွက် ပြင်းထန်သည့် ပြစ်ဒဏ်များကို ပြောန်းထား သော်လည်း အဆိုပါစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများအကြား တွင်တွင်ကျယ်ကျယ် သိရှိ အောင် မလုပ်ဆောင်ခဲ့သည့်အပြင် လိုက်နာမှု သို့မဟုတ် စစ်ဆေးကြပ်မတ်မှုလည်း မရှိခဲ့သလောက်ပင်။ အထိုးရသည် အရာရှိများ နေ့စဉ် အများပြည်သူ ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရာ၌ ကြံ့ရမည့် ဖြားယောင်းဆွဲဆောင်မှုများကို မည်သို့ဖြေရှင်းရမည်နှင့် ပတ်သက်၍ တိကျသော လမ်းညွှန်ချက်အနည်းငြောင်းထုပေးထားပြီး၊ အရာရှိများအနေဖြင့် စဉ်းတားဖွယ်ရာ အခြေအနေတစ်စုတွင် မည်သို့ဆောင်ရွက်ရမည်ကို ဝေဆွဲမဖြစ်ပါက အဆင်ပြောသလို လုပ်နိုင်ကြပါသည်။ သမ္မတရာထူးကိုယ်တိုင်ပင် ဤကိစ္စမှုလွှာတို့ကိုသာ သည်မဟုတ်ပါ။ ၁၉၉၂ ခုနစ်တွင် နီးစပ်ရာလှုများအား လုပ်ပိုင်စွာ အခွင့်အရေးများ ချထားပေးမှုအစီအစဉ်တွင် အရှုံးယရှိမရှိ ပြောင်ကျသော ပါဝင်မှုကြောင့် သမ္မတ Fernando Collor de Mello အား စွဲပွဲပြစ်တင်ခဲ့ရ

(impeachment) ဘရေးပြည်သူများ စိတ်ပျက်
အုံအားသင့် ခဲ့ရပါသည်။

၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် သမ္မတ Itmar Franco က
ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများအားလုံး လိုက်နာရန် အလုပ်
ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်း (code of conduct) ကို
ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း အခြေခံဥပဒေပါ
ပြောန်းချက်များကဲ့သို့ပင် ယင်းကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းကို
မည်သည့်အခါကျျှေး တက်ကြော့စာ စစ်ဆေးကြပ်မတ်
ဆောင်ရွက်မှု မရှိခဲ့ပါ။ ကြုံသို့ ကြပ်မတ်စစ်ဆေးနိုင်မည့်
အဖွဲ့အစည်းလည်း ရရှိခဲ့သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထို့
အပြင် ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းသည် ပုဂ္ဂလိက နှင့် အစိုးရ
အကျိုးစီးပွားများအကြေားမှ ဥပဒေအရ အမှန်အမှား
ယတိပြုတိပိုင်းဖြတ်နိုင်မှုမရှိသည့် အနေအထားများကို
လည်း ဖြေရှင်းနိုင်စွမ်းမရှိခဲ့ပါ။ ပြည်သူ့ကျင့်ဝတ်ရေးရာ
ကော်မရှင်တွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ၂၂၀၈ မှ ၂၂၀၃ အထိ
ဆောင်ရွက်ခဲ့သော နိုင်ငံရေးသိပ္ပါမောက် Lourdes
Soila က "အကျိုးစီးပွားပို့ဆောင်တွေဟာ ဘဏ္ဍာဇီး၊
နိုင်ငံရေးယဉ်ကျေးမှုမှာ အထိအရှုအဂွယ်ဆုံးနဲ့ ပုဂ္ဂလို
ရေးအဆင့်ဆုံး ကိစ္စတွေဖြစ်ပါတယ်" ဟုဆိုသည်။

၁၉၉၈ နှစ်များ၏ အလယ်ပိုင်းလောက်တွင်
သမ္မတ Ferando Henrique Cardoso က အစိုးရ
ကျင့်ဝတ်ရေးရာ အစီအစဉ်သစ်တစ်ခုကို စတင်ခဲ့ပါ
သည်။ စော်မီရေး၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင် ပြုရေး နှင့် အစိုးရဖွဲ့
စည်ဖုံး ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရေးများကိုလည်း ဦးစီး
ဆောင်ရွက်ထားခဲ့ပြီးသည့် Cardoso ၏ အစိုးရ
အဖွဲ့သည် အစိုးရဌာနများအတွင်းမှ အမှုအကျင့်
ဆိုင်ရာ နှစ်ဦးများ ပြောင်းလဲနိုင်ရန်အတွက် စဉ်းတားခဲ့
ပါသည်။ “ဘဏ္ဍာဒီးလူအဖွဲ့အစည်းဟာ စော်နဲ့အညီ
ပြောင်းလဲသွားခဲ့ပြီး၊ ဒီလိုပျိုးအမှုအကျင့်တွေကို
လက်မခံကြတော့ဘူးလို့ ကျွန်တော်တို့ ယူဆမိတယ်”
ဟု Cardoso ၏ ဝန်ထမ်းချုပ် (chief of staff) ဖြစ်သူ
Pedro Parente က ပြောပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပြုလုပ်မှု ကြံးပမ်းချက်များနှင့်
ဆက်စပ်သော မကောင်းသတ်းများက Cardoso
အစိုးအဖွဲ့၏ ပထမသက်တမ်းအပေါ် လူပိုင်ဆက်မှုရှိခဲ့
ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပြုလုပ်မှု အစီအစဉ်ကို ဘဏ္ဍာဏီး

သတင်းစာများက *privataria* သိမဟတ် piracy
 (ဘားပြတိက်လုယက်ခြင်း) ဟုအမည်ပေးခဲ့ကြပါသည်။
 မကောင်းသတင်းများစွာတွင် ဝန်ကြီးများ၊ အစိုးရကဗျာ
 မန်နေဂျာများ၊ နင့် သမ္မတမှ ခန်းအပ်ထားသူများ အပါ
 အဝင် ရာထုးမြင် အစိုးရအရရှိများ၏ မလော်ကန်
 သည့် အပြအမှုများကို ညွှန်ပြခဲ့သည်။

၁၉၉၅ ခန့်တွင် ပထမဆုံး ရာထူးသက်တမ်း
စတင်ချိန်၌ Cardoso က လုသိများသည့် ဘဏ္ဍား
ဘေးကော်ပေးပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်သူ Luiz Carlos
Bresser-Pereira အား ပြည်ထောင်စုမြို့မြို့ချုပ်ရေး
နှင့် နိုင်ငံတော်ပြုပြင်းပြောင်းလဲရေး ဝန်ကြီးဌာန
(MARE, Ministry of Federal Administration and
State Reform) ကို ဦးဆောင်ရန် တာဝန်ပေးခဲ့သည်။
MARE သည် ၁၉၈၈ အခြေခံဗုပ်ဒေသ၏ ဝန်ထမ်းအရင်း
အမြစ် အကြောင်းအတည်းများကို လျှော့ချိန်ရန် ဦးတည်
သော ကြီးမားကျယ်ပြန်သည့်အတိုင်းအတာဖြင့်
ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းစနစ် ပြုပြင်းပြောင်းလဲရေး ကြီးပမ်း
ချက်၏ အစိတ်အပိုင်း တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ အစိုးရကဏ္ဍ၊
ပြုပြင်းပြောင်းလဲမှု ပုံးနှံစေရေးအတွက် စိတ်ပိုင်းဖြတ်
ထားပြီး Bresser-Pereira သည် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း စနစ်၏
၂၀၁၀ ခုနှစ်အထူးအမျိုးမျိုးကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်စွဲ စဉ်း
ခဲ့ပြီး၊ ထိန်းသီမ်းကြီးကြပ်မှု အေရာဂျိများကိုလည်း ဖွဲ့
စုပ်းခဲ့သည်။

ခုနှစ်များ၏ ပြုရှိကရေစီသနမှုလျှော့ချရေး အကြီးတော်းပမ်းချက် (the large-scale *desburocratization* effort) တွင် တာဝန်ခံ ဝန်ကြီးအဖြစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သူဖြစ်ပြီး၊ ဘရာဇ်နိုင်တွင် အသေးစားအမှုအဆင်များ ဖြေရှင်းရေးတရားရုံးများ (small claims court) တည်ထောင်ရာတွင်လည်း အမိက ရေးဆွဲဖန်တီးခဲ့သူဖြစ်သည်။

Piquet က ကောင်စီမှု စိတ်တူကိုယ်တူ အဖွဲ့ဝင်များကိုချဉ်းကပ်ခဲ့ပြီး အစိုးရအရာရှိများ၏ အပြု အမှုဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်အတွက် တုံးပြန်ဆောင်ရွက်ရန် မြန်မြေနှင့်သနဆန် စီစဉ်ခဲ့သည်။ ရှစ်လအတွင်းမှာပင် ကောင်စီအတွင်း၌ အဖွဲ့ယောက်တစ်ခု ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး၊ အစိုးရဗြာနှင့်များမှ ထိပ်ပိုင်းအဆင့် အကြီးအကဲများ ကို ဦးတည်သည့် အလုပ်ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းတစ်ခု (code of conduct) ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် Cardoso က ပြည်သူ့ကျင့်ဝတ်ရေးရာ ကော်မရှင် ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး Piquet ကို ကော်မရှင်၏ ပထမဆုံး ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ခန်းအပ်ခဲ့သည်။ ကော်မရှင်သည် အစိုးရ ကဏ္ဍ စွမ်းဆောင်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အပြုအမှုဆိုင်ရာ နှုန်းစီမှုများ (behavioral norms) ကို တဖြည်းဖြည်းချင်း ပြောင်းလဲနိုင်ရေးကိုဦးတည်ပစ်မှတ် ထားသည့် ကြီးပမ်းမှုတစ်ရပ်ကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထိုချဉ်းကပ်ပုံနည်းလမ်းသည် တစ်ခွင့် တစ်ပြင်လုံး ဝန်ထမ်းလျှော့ခြင်း (widespread downsizing)၊ ထပ်မံတားရမ်းခန်းထားခြင်း သို့မဟုတ် လုပ်ခလာစာစရိတ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်း တိုးတက်စာ လျှင် ကြမ်းတမ်းကော်ထန်မှု နည်းသည့် နည်းလမ်း ဖြစ်ပါသည်။ Piquet ၏ ဦးဆောင်မှုအောက်၌ ကော်မရှင်တွင် လုပ်ကိုယ်ခဲ့သူများက အောင်ပြင်မှုသည် အစိုးရအရာရှိများ၏ အများအတွက် လုပ်ရမည့် တာဝန် နှင့် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အကျိုးစီးများများကို ခွဲခြားပေး နိုင်မည့် ပြောင်းသာပြင်သာရှိသော လက်တွေ့ကျ သော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ (flexible, realistic procedures) ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်နိုင်မှု အပေါ် တွင်မှတည်နေသည်ဟု ဆိုကြပါသည်။

ဂိန်ခေါ်မှု (THE CHALLENGE)

Piquet နှင့် နိုင်ငံတော်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ကောင်စီမှု သူ၏ အဖွဲ့အနေဖြင့် ၁၉၉၇ ခုနှစ်၌ အလုပ်ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်း (code of conduct) တစ်ခုကို ရေးဆွဲရတော့မည်ဆိုသည်အပါ ဤတာဝန်သည် သူတို့ အတွက် မဂ္ဂယ်ကုလုသည့် တာဝန်တစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည်။ ပထမဦးစွာ ငှါးတို့သည် များပြားလှသော အရာရှိများ ထံသို့ လက်တွေ့ကျ ရောက်ရှိ လွမ်းမိုးနိုင်မည့် ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းတစ်ခုကို ဖန်တီးနိုင်စွဲ ကြီးတေားခဲ့ပါသည်။ ထိုအချိန်က ဘရာဇ်နိုင်၏ အစိုးရဗြာနှင့်များတွင် ဝန်ထမ်းပေါင်း ပေါင်းပေါင်း နှီးပါးရှိခဲ့ပါသည်။²

ခုတိယအချက်အနေဖြင့် အဖွဲ့ဝင်များသည် အစိုးရအရာရှိများ၏ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အကျိုးစီးများ များနှင့် ငှါးတို့၏ အများအကျိုးအတွက်ဆောင်ရွက်ရမည့် တာဝန်များ ရောယ်ကြလာသည့် အကြောင်းအရာ များအတွက် လမ်းညွှန်ချက်များ ချမှတ်ရမည်ဖြစ် ကြောင်း သဘောပေါက်နားလည်ထားခဲ့ပါသည်။ ယခင်အကမ္မာ ဤတဲ့သို့သော ဆုံးဖြတ်ချက်များကို တစ်ဦးချင်းအလိုက် စိတ်ကြောက် စီရင်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပြီး၊ တော့်ကြည့်စစ်ဆေးမှ သို့မဟုတ် ထိန်းချုပ်ရေးနည်းစနစ်များ မရှိခဲ့ပါ။ ဤကဲ့သို့သော လွတ်လပ်မှု အပေါ် မည်သည့်နည်းဖြင့်ဖြစ်စေ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်လာပိုက် ငှါးသည် အဆိုပါ လုပ်စိုက်မှုများ၏ ကျင့်ဝတ်အပေါ် အဖော်သဘောအရ အကဲဖြတ်ခြင်းဟု မှတ်ယူကြမည်ဖြစ်သောကြောင့်၊ မယုံကြည်မှန်း မကျေမန် တုံးပြန်ချက်များ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင် ပါသည်။ အထူးသဖြင့် အတော်အတန် လွတ်လပ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များမှုများ၏ အတိုက်အခဲပြုမှ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပါသည်။ ပြဿနာများကို ပို၍ ခင်းခွဲခဲ့သည့်မှာ မိမိယာများကလည်း ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းချိုးဖောက်မှုများကို ပြုပိုင်ပြီး ဖော်ထုတ်တပ်ပြန်ရန် အဆင့်မြင့် အရာရှိများကို နီးကပ်စွာ တော့်ကြည့်နေခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့၏ ကိုယ်ပိုင်သာဝေ များအား ဝင်ရောက် ကျေးကော်စွက်ဖက်ခြင်းအဖြစ် ယူဆပြီး အချို့သော ဝန်ကြီးများက မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ကြ

သော်လည်း အချို့ကမူ ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းကြောင့်
ပိုမြီး ရင်းရှင်းလင်းဖြစ်သွားမည့်အပေါ် လက်ခံကြုံထိုး
ကြပါသည်။ အထိုးအုပ်ဆုံးများစွာက သူတို့အနေဖြင့်
လာဘ်/လက်ဆောင်များ ပုံအော်ပြီး ပေးလာသည့်အခါ
သို့မဟုတ် မိမိတို့ မိသားစုဝင်များမှ အလုပ်အကိုင်များ
သို့မဟုတ် အခြားအခွင့်အရေးများ တောင်းခံလာသည့်
အခါ ငြင်းသွန်နိုင်ရန် တရားဝင် အကြောင်းပြချက်
တစ်ခု လိုအပ်ကြောင်း ကျင့်ဝတ် စည်းကမ်းရေးဆွဲရေး
အဖွဲ့အား အလွတ်သော ပြောဆိုခဲ့ ကြပါသည်။
ထိုကြောင့် Piquet နှင့် သူအဖွဲ့သည် အကျိုးပိုးများ
ဝိရောဓိများကို ဂိုဏ်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက်
နားလည်နိုင်သော အလွယ်တကူအသုံးပြုနိုင်သော
နည်းလမ်းတစ်ခုကို ရေးဆွဲဖန်တီးရမည့် တာဝန်တစ်ခု
ကို ရင်ဆိုင်ရေပါသည်။

တတိယအချက်အနေဖြင့် အမှားအမှုန်
မသဲက္ခာသည့် အနေအထားများအတွက် ဖြစ်သင့်
ဖြစ်ထိုက်သော အပြုအမှုဆိုင်ရာ အကန္ဒအသတ်
အတိုင်းအတာများကို ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းတွင်
အသေးစိပ်သတ်မှတ်ပြုအနီးနှင့်ရန် လိပ်သည်။ ဥပမာ
အားဖြင့် လက်ဆောင်များလက်ခံမှုနှင့်ပတ်သက်၍
ဆိုပါက ငွေကြေးတန်ဖိုးအားဖြင့် မည်မျှရှိသည့်
လက်ဆောင်ကို မလျော်ကန်ကြောင်း၊ မည်သို့သော
အရင်ခံအကြောင်းများကိုတော့ဖြင့် မလျော်ကန်ဟု
ယူဆ ကြောင်း၊ အကယ်၍ စည်းဝေးပွဲတစ်ရာတွင် အရာ
ရှိတစ်ဦးအနေဖြင့် ပုဂ္ဂလိုက ကုမ္ပဏီတစ်ခုထဲမှ
ဖော်တိန်/ဘောလ်ပင်တစ်ရွောင်း (ရေးကြီးသည်
Montblanc သို့မဟုတ် ပလတ်စတ်ဘောလ်ပင်
ဖြစ်စေ) လက်ခံရရှိပါက ပြဿနာဖြစ်နိုင်မည်လား၊
အစိုးရအရာရှိတစ်ဦးသည် ပုဂ္ဂလိုကရှာဘက်တွင်
လုပ်ကိုင်ရန် ဖိမိရာထူးမှန်တ်ထွက်သည့်အခါတွင်
အရာရှိအဖြစ် အတူးသတ်းအချက်အလက်များကို
သိရှိထားသည့် အနေအထားကြောင့် အလုပ်အကူး
အပြောင်းနှစ်ခုအကြားတွင် အချိန်ကွာဟချက် မည်မျှ
သတ်မှတ်မည် စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ စတုတွေအချက်
အနေဖြင့် ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းကို လက်တွေကြော်မတ်
စစ်ဆေးနိုင်မည့် စနစ် ယနှစ်ရား တစ်ခလိုအပ်ပါသည်။

Piquet နှင့် သူ၏အဖွဲ့သည် စီရင်ဆုံးဖြတ်ပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု တည်ထောင်ရန် လိုအပ်ပြောကြား နားလည်ထားခွဲပါသည်။ သို့သော်လည်း ဖွဲ့စည်းပုံ၊ လုပ်ငန်းများနှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်စာသည့် အသေးစိပ် အကြောင်းအရာများကို သတ်မှတ်နိုင်စိုကာ အခေါ် အခဲ ဖြစ်ပါသည်။ သမ္မတ၏ လက်အောက်တွင် အကြံပြု အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအဖြစ် တည်ထောင်မည့်ဆိုပါက ကြပ်မတ်စစ်ဆေးနိုင်ခွင့်အာကာများတွင် အကန့်အသတ် ဖြစ်စေနိုင်ပြီး၊ သမ္မတနှင့် သူ၏ ဝန်ထမ်းချုပ် (chief of staff) တို့၏ စဉ်ဆက်မပြတ် ပါဝင်မှုကို လိုအပ်နေမည့်ဖြစ်သည်။ တစ်ဖက်မှကြည့်ပါကလည်း စုံစမ်းတစ်ဆေးမှု၊ ကြပ်မတ်အကောင်အထည်ဖော်မှ ဆိုင်ရာ ကျယ်ပြန်သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာကာ ရှိသည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအဖြစ် ဖောက်နိုင်ရန်မှာ ဘဏ္ဍာဂ္ဂင္ဗ အရင်းအမြတ်ပြောက်များနှင့် ဘွန်းရရှိလွှတ်တော်၏ ထောက်ခံမှုတို့ကို လိုအပ်မည့်ဖြစ်သည်။ အငြင်းပွားဖွှုလာနိုင်သည့် ကိစ္စတစ်ခုဖြစ်သည့်အတွက် လွှတ်တော်ကလည်း တွေ့နှုတ်နေ့နိုင်ပါသည်။

တိပိဋကဓရဘဏ်ရ ချမှတ်ခြင်း (FRAMING A RESPONSE)

သည့် ပညာရှင်အရာရှိတစ်ဦးဖြစ်သူ ဂေဆီ Camilo Penna စသည်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ ငါးတို့အားလုံးမှ လုပ်ခ လတေမရရှိဘဲ မိမိဆန္ဒအလျောက် ပါဝင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်က Piquet ၊ Penna နှင့် Teixeira da Costa တို့ကသာ အစိုးရအတွေ့အကြံရှိသူများ ဖြစ်ပါသည်။ Piquet က အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည် သမွတ Cardoso အစိုးရအဖွဲ့ဖြင့် တိုက်ရှိက်ပတ်သက်မှုမရှိ ပါက ဘက်မလိုက်ခြင်းကြောင့် အများယုံကြည်လက်ခံ မှုကို ရရှိနိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ထားခဲ့သည်။ အဖွဲ့ဝင်များ မှာ ဘဏ္ဍာဇာနိုင်ခံ၏ နေရာအသီးသီးမှ လာရောက်သူ များ ဖြစ်ပါသည်။ Piquet တစ်ဦးတည်းသာ Brasilia တွင် နေထိုင်သူဖြစ်ပါသည်။ အစည်းအဝေးများကို Brasilia ၊ São Paulo နှင့် Rio de Janeiro မြို့များတွင် ပြောင်းလဲခြားပြီး ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၉ ၌ ပြည့်သူ့ကျင့်ဝတ်ရေးရာကော်မရှင် နှင့် စည်းပြီး နောက်ပိုင်းတွင်လည်း ဤလုပ်ထုံးလုပ်နည်း အတိုင်း ပင် ဆက်လက်ပြုလုပ်ခဲ့ပါ သည်။

ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်း (the code) ကို ရေးဆွဲ ရာတွေ့Piquet သည် ရှင်းလင်းပြတ်သားမှု (clarity) ပြောင်းသာပြင်သာရှိမှု (flexibility) နှင့် အကောင် အထည်ဖော် ကြပ်မတ်နိုင်စွမ်း (enforceability) တို့ကို ဦးစားပေါ်ပါသည်။ သူသည် ယခင်က အသေးစား အမှုအခင်းများကြပ်ရှင်းရေးဆိုင်ရာ တရားရုံးများ တည် ထောင်ခြင်းမှ သူ၏ အတွေ့အကြံရှိ ရယူကာ၊ အိုင်း ယာများအား လက်တွေ့အဖြစ် အသွင်းပြောင်းနိုင်ရန် အတွက် နည်းလမ်းများ အဆက်မပြတ် ရှာကြခဲ့သည်။ “ဒီလုပ်ငန်းတို့တစ်ခုလုံးက အကျင့်သီလာ/စာရိတ္ထ (morality) ဖြစ်စိုးပြီး လုပ်နေတာမဟုတ်ဘူးလေး။ ခါက သာမန်အခြောက်အသီတရား (common sense) ဖြစ်စိုးလုပ်တာပါပဲ” ဟု Teixeira da Costa က ပြောပါ သည်။

ပြည့်သူဝန်ထမ်းဦးရေး ပေါက်တော် ခန်းရှိခြင်းနှင့် ဘတ်ဂျက်အကန်အသတ်တို့ကြောင့် Piquet နှင့် သူ၏ အဖွဲ့သည် သေသေချာချာအာရုံစိုက်နိုင်ရန်အတွက် အကြီးတန်း အစိုးရအရာရှိများဖြစ်သည့် သမွတ်မှု

တိုက်ရှိက်ခန့်အပ်ထားသူများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အတွင်းမှ ဝန်ကြီးများ၊ မန်နေဂျာများနှင့် ဦးစီးဌာနများမှ ညွှန်ကြား ရေးများနှင့် ကုမ္ပဏီများကိုသာ ဦးတည်ပစ်မှတ်ထား ရန်ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော ထိုအရာရှိများသည် နိုင်ငံရေးအကောက် ကိုင်ထားသူ များဖြစ်ပြီး၊ ယင်အချိန်များတစ်ကြောက် တာဝန်ယူမှု (accountability) မှ ကင်းလွတ်ခွင့် ရနေခဲ့သူများဖြစ်သောကြောင့်ပင်။ ဤအချက်ကို ၁၉၉၈ ခုနှစ် မှ တွေ့ဆုံးမေးမြန်ချက်တစ်ခုတွင် Cardoso က “ဒီနိုင်ငံမှာ အပြစ်လုပ်ပြီး ပြစ်အက်ကင်းလွတ်ခွင့်ရနေကြတာတွေကို ကျွန်တော်လိတ်ကုန်နေပြီဗျာ” ဟု လက်ခံ ပြောဆိုခဲ့သည်ကို တွေ့ရပါသည်။³ ရေးဆွဲသူ များက ဤကဲ့သို့သော ရာထူးမြှင့် အရာရှိများသည် အစိုးရနှင့် ပြည့်သူလူထုအတွက် ဥပမာတစ်ခု ဖြစ်နိုင်သည်ဟု စဉ်းစားခဲ့ပါသည်။ ထိုသူများထံမှ ကျင့်ဝတ် ပြောင်းလဲမှုသည် ငါးတို့၏ အဖွဲ့အစည်းများ၌ ပုံးနှံ၏။ သက်ရောက် သွားနိုင်သည့်အလျောက် ရာထူးမြှင့် ပြည့်သူ့ဝန်ထမ်းများအပေါ် လူထုသဘောထားအမြင် မှာလည်း အချိန်ကြာလာသည့်အခါ ထိုးတက်ကောင်း မွန်လာနိုင်မည့် အလာအလာရှိပါသည်။

အဖွဲ့သည် ပြင်သစ် အမေရိကန်၊ အင်လန် နှင့် ကနေဒါ နိုင်ငံများမှ အလုပ်ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းများ ကို လေ့လာခဲ့ပြီး၊ ဘဏ္ဍာဇာနိုင်ငံရေးဖြင့် ဆီလျော်ဆက် စဉ်မှ အရှိစုံး ကိစ္စပ်များကို အထူးအာရုံစိုက်ကြည့်ရှုခဲ့ပါသည်။ အပြီးသတ်ရေးဆွဲခဲ့သော ကျင့်ဝတ်စဉ်းကမ်းတွင် ပိုင်ခွဲ ၁၉ ရု ပါဝင်ပြီး၊ အပိုခံစားခွင့်များရယူခြင်း၊ အစိုးရတာဝန်မထမ်းဆောင်မဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုများကို အစီရင်ခံတင်ပြခြင်း၊ အစိုးရတာဝန်ထမ်းဆောင်စဉ်းစားများရေး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြုလုပ်ခြင်း၊ ကုမ္ပဏီများ၌ အစုရယ်ယာထည့်ဝင်ခြင်း၊ ပုဂ္ဂလိကအလုပ်လုပ်ရန် အစိုးရအလုပ်မှုတိုက်တွေက်ခြင်း နှင့် စောင်ဆွဲးနွေးမှုများ၌ အကျိုးစီးများပို့ရောစိများကို ထုတ်ဖော် ပြောဆွဲရှင်းလမ်းခြင်း၊ စသည်တို့အတွက် လမ်းညွှန်ချက်များ သတ်မှတ် ပြန်နောက်မှုများကို တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် ကော်မရှင်၏ လုပ်ဆောင်

ချက်များကိုလည်း ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်း တွင် သတ်မှတ်
ပြောန်းထားပါသည်။

ဖြစ်စဉ်တစ်လျောက်လုံးတွင် အဖွဲ့သည်
 အစိုးရစနစ်အတွင်းမှ အဓိကဦးတည်ရမည့် နယ်ပယ်
 များ ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်နိုင်ရန်နှင့် ပိုကောင်းအောင်
 ပြင်ဆင်မွမ်းမှုရန် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများဖြင့် ကျယ်ပြန်စွာ
 တိုင်ပင်ဆွေးဆွေးခဲ့သည်။ မှတ်မီးရေးဆွဲသူများသည်
 ပြင်ပမှ အတိုင်ပင်ခံများ(အဓိကအားဖြင့် ဤကိစ္စ¹
 အပေါ် စိတ်ဝင်စားသည့် ရွှေ့နေများ) ပါဝင်သည့် အဖွဲ့၊
 ငယ် တစ်စုံရှုံးလည်း နှစ်အပ်ခဲ့ပြီး ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်း
 ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ရှင်းပြန်နှင့် လက်ခံကြုံခဲ့မှုအနေ
 အထားကို စမ်းသပ်နိုင်ရန် ဝန်ကြီးဌာနများဖြင့် တွေ့ဆုံး
 မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်း ပြေားနှုန်း
 ချက်အစိတ်အပိုင်း အသီးသီးအပေါ် တိုပြန်မှုကို အကဲ
 ဖြတ်နိုင်ရန် အတွက် Piquet က မှတ်မီးရေးဆွဲရေး
 အဖွဲ့မှ အဖွဲ့ဝင်အသီးသီးအား ကဏ္ဍအသီးသီး
 အလိုက် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများထံသို့ တာဝန်ချထားပေး
 ခဲ့သည်။ ဥပမာအားဖြင့် ပုဂ္ဂလိကမှ ပြုလုပ်သော
 ဆွေးနွေးပွဲများသို့ စိတ်ကြားခံရသည် အစိုးရအရာရှိ
 များကို ပေးသည့် လက်ဆောင်များ စရိတ် ထောက်ပံ့
 ငွေများကို မည်သို့ ရှင်းလင်း ဖယ်ရှားနိုင်မည်ကို
 ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် ဘဏ္ဍာရေးနှင့်ဆက်စပ်သည့် အစိုးရ²
 အရာရှိများစွာဖြင့် တွေ့ဆုံးရပုံကို Sola က ပြန်လည်
 ပြောပြုပါသည်။ အဖွဲ့သည် ဖယ်ထုတ်ရှင်းလင်းခြင်း
 (elimination) စစ်ဆေးခြင်း(checking) နှင့်
 အသိပညာဖြင့်ယဉ်၍ မှန်းဆောင်း (educated
 guesswork) စသည့် ဖြစ်စဉ်မှတ်ဆင် အကန့်အသတ်
 ဆောင်များ (parameters) ကို ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။
 လက်ဆောင် (အလုပ်ဝင်ငွေအားဖြင့် အခြားအပိုင် ရရှိ
 ခံစားမှုများအပါအဝင်) ဟုဆိုရတွင် တစ်ဦး
 တစ်ယောက်ချင်း အလိုက်မဟုတ်ဘဲ အစွမ်အဖွဲ့ တစ်ခု
 ကို အမှတ်တရလက်ဆောင်များ (souvenirs) အဖြစ်
 ပေးမှုသာ လက်ခံနိုင်ပြီး ငါး၏ တန်ဖိုးသည် reais ငွေ
 သော (အာမရိကန်ဒေါ်လာ ၆၀ နီးပါးခန်း) ထက် ကျော်
 လွန်လို့မပေါ့။ တန်ဖိုးကြီးမှုးသည့် လက်ဆောင်များ

အား ပရဟိတ အဖွဲ့အစည်းများသိ ပေးပို့ရမည် ဖြစ်သည်။

“ဘရာဇိုးနိုင်ငံရေးစနစ်ရဲ့ အစဉ်အလာတွေနဲ့
အရှိတရားတွေအရာ နိုင်ငံတကာအတွေ့အကြီးတွေထဲ
ကနေ ဘရာဇိုးအတွက် ဘယ်လိုကိုက်ညီအောင် ပြုပြင်
ယူလို့ရမလဲ၊ ဘယ်လို ဆန်းသစ်တိတွင်လို့ရမလဲဆို
တာ ကြည့်ခဲ့ပါတယ်” ဟု Sola က ပြောပါသည်။
မှုကြမ်းရေးဆွဲခဲ့သူများက အင်္ဂလန်မှ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း
ဘဝ စံသတ်မှတ်ချက် ကော်မတီ (အဖိုးရရှိများတွင်
တာဝန်ထမ်းဆောင်သူများ၏ အပြုအမှုအတွက် စံနှုန်း
များ ရှာဖွေဆန်းစစ်ရန် ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် အကြံပြု အစွဲ၊
အဖြစ်ဖွဲ့စည်းမြင်ပြီး the Nolan Committee ဟု
လည်း သိရှိကြသည်) ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို
အထူး သဘောကျနှစ်ခြိုက်ခဲ့ကြသည်။ Piquet သည်
ကနေဒါနိုင်ငံ၏ အလုပ်ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းမှုလည်း
အများကြီး ယူသုံးခဲ့ပါသည်။ ငါးသည် လွယ်ကူရှိုးစင်း
စွာ ရေးသားထားသည့် အပြင် ကနေဒါအဖိုးရက
အင်္ဂလိပ်နှင့် ပြင်သစ် ဘာသာစကား နှစ်မျိုးဖြင့်

ရေးသားထားခိုင်းဖြစ်သဖြင့် အသုံးပြုသူအတွက်
အဆင်ပြေလွယ်ကူမျှရှိသည် (user-friendly)ဟု သူက
ယူဆခဲ့ပါသည်။ နီးနောဖလှယ်ဖွံ့ဖြိုးနောက်၊ ၁၉၉၈
ခုနှစ် အတော်ပိုင်းတွင် အဖွဲ့သည် သမုတနှင့်
အစိုးရအဖွဲ့သို့ အလုပ်ကျင့်ဝင်စည်းကမ်း (the code
of conduct) နှင့် ကော်မရှင်ဖွဲ့စည်းရေးတို့အတွက်
အဆိုပြုချက်များကို တင်သွင်းခဲ့သည်။

ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းနှင့် ကော်မရှင်ဖွဲ့စည်း
နိုင်ရေးကိစ္စသည် အဓိုဒရအဖွဲ့အတွင်း၌ Bresser-
Pereira နှင့် ဝန်ထမ်းချုပ် Clovis Carvalho တို့အကြေား
အားပြုပါယူမှုများကြောင့် ၁၉၉၉ တစ်နှစ်တာလုံးနီးပါး
ပြုပိုင်နေခဲ့ရပါသည်။ သို့သော်လည်း မှတ်ပိုးရေးဆွဲ
ရေး အဖွဲ့သည် ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းအား ပိုမိုကောင်း
မွန်ပြည့်စုံလာစေရန် ဆက်လက်မွမ်းမံနေခဲ့သည်။
၁၉၉၉ ခုနှစ် အနုပည်ရို့လတွင် Cardoso က Pedro
Parente ကို ဝန်ထမ်းချုပ်အသစ်အဖြစ်ခန့်အပ်ခဲ့သည်။
သို့သော်လည်း အုပ်ချုပ်ရေးယဉ်ရား၏ ပြည့်ခြုံပုံ
(bureaucratic inertia) ကြောင့် ဤကိစ္စမှာ
ဆက်လက်တုံဆိုင်း နေခဲ့ရပါသည်။ မိဒီယာများက
တော့ ဤကိစ္စအား မေ့ပျောက်ထားကြသည်မဟုတ်ပါ။
၁၉၉၉ ခုနှစ်အတော်ပိုင်း၌ တို့အင်တာပူးတစ်ခုတွင်
ရာနယ်လစ်တစ်ဦးက သမွာ Cardoso အား အလုပ်
ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်း ရေးဆွဲမှုအခြေအနေနှင့်
ပတ်သက်ပြီး မေးမြန်းခဲ့သည်။ ချက်ချင်းဆိုသလိုပင်
သမွာ Cardoso က Piquet ဦးဆောင်သော အဖွဲ့
တစ်ဖွဲ့က ဤကိစ္စအတွက် ကြိုးစားဆောင်ရွက်နေ
ကြောင်း တုံ့ပြန်ပြောဆိုခဲ့ပါသည်။ နောက်တစ်ရက်
တွင် သတင်းစာတိုက်များစွာက Piquet ထံ ဖုန်း
ခေါ်ဆို မေးမြန်းခဲ့ကြပါသည်။ “ဒီကိစ္စက ဘရာဇ်နိုင်ငံ
ရေးမှာ တကယ့် အသစ်အဆန်းတစ်ခုဖြစ်နေတာ
ကြောင့် သူတို့က စိတ်ဝင်စားနေကြတာလို့ ထင်ပါ
တယ်” ဟု Piquet က ဆိုသည်။

ရုတ်တရက် မိဒီယာမှ အလေးထားဖော်ပြ
လာခဲ့သဖြင့် ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းနှင့် ကော်မရှင်ကိစ္စမှာ
ရှုံးတန်းသို့ ပြန်ရောက်လာခဲ့ပါသည်။ Parente ဖြင့်
တိုင်ပင်ဆွေးဆွေးပြီးနောက် Piquet နှင့် သူအံ့ဌားသည်

ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းကို မထုတ်ပြန်မဲ့ ကော်မရှင်ကို အရင်ဖွဲ့စည်းရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ သို့မှသာ စီရင်ဆုံး ဖြတ်ပေးမည့် မူဘောင် အဆင်သင့်ရှိနေမည်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ကော်မရှင်၏ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ နှင့်ပတ်သက်ပြီး Piquet နှင့် Parente တို့အကြား သဘောတူညီမှုမရဲ့ပါ။ Parente က ကော်မရှင်ကို လွှတ်တော်မှုပေဒါပြောန်းပြီး ဖွဲ့စည်းသင့်သည်ဟု ဆိုသည်။ ဤနည်းအားဖြင့် ကော်မရှင်၏ လုပ်ပိုင်ခွင့် အာကာကို တရားဝင်ဖြစ်စေနိုင်မည်ဟု သူက ယူဆပါသည်။ Piquet နှင့် အဖွဲ့ဝင်များစွာကမူ ဤချိုးကပ်ပုံ နည်းလမ်းအပေါ် စိုးရိမ်မှုရဲ့ပါသည်။ ဂုဏ်ရက် လွှတ်တော်က ဥပဒေပြုဖြစ်စဉ်အတွင်း ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရေး အစီအစဉ်တို့ကို ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲပတ်လိုက်ဖို့များသည်ဟု သူတို့က ယုံကြည်ထားခဲ့သည်။ ထို့အပြင် တင်းကြပ်သည့် ဥပဒေပြောန်းချက်ကြောင့် ကော်မရှင်အနေဖြင့် လုပ်ငန်း ထိထိရောက် လည်ပတ်ဆောင်ရွက်ရန် နှင့် မှတ်အများကို ကြပ်မတ်ထိန်းသိမ်းစေစေဆေးရန်အတွက် လိုအပ်သည့် ပြောင်းသာပြင်သာရှိမှုကို ပျော်နည်းသွားစေနိုင်မည်ဟု Piquet က ယူဆခဲ့သည်။ သူက ချိုးဖောက်မှုများကို ဖြေရှင်းပေးနိုင်မည့် အပြန်အလုန် အကျိုးပြုသော သဘောတူညီမှုများ (mutually beneficial agreements) အပေါ် အခြေခံသည့် ပို၍ ညွင်သာပျော်ပြောင်းသော ချိုးကပ်ပုံနည်းလမ်းကို ထောက်ခံခဲ့ပါသည်။ “ဒါကို ဥပဒေတစ်ရပ်အဖြစ် ပြောန်းတာမျိုးမဖြစ်အောင် ရောင်နိုင်သမျှ ရောင်ခဲ့တယ” ဟု Piquet က ဆိုသည်။ “ဒါကို ဒီအတိုင်းပဲ ထားဖို့ ကျန်တော်တို့ အကြံပြုခဲ့တယ။” ဒါက ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်း တစ်ရပ်။ အစိုးရအတွင်းကောာ၊ ပြင်ပကပါ အချိန်တန်ရင် ဒါကို လေးစားလိုက်နာကြတာမျိုး ဖြစ်ပါစေပေါ့” ဟု ဆိုပါသည်။

Piquet နှင့် သူ၏အဖွဲ့က သမ္မတဒေသကိုမှ
အကြပ်အဖွဲ့ (advisory body) ကဲ့သို့သော ပုံမှန်
စနစ် အတွင်းမှုဟုတ်သော စွဲစည်းတည်ဆောက်ပုံ
(informal structure) သည် ပုံမှန်အဖွဲ့အစည်း/ဌာန
တစ်ခုထက်စာလျှင် ပြည်သူဝါယာများ၏ အတိကိ

အခံပြုမှုကို ပြောလျှော့စေခြင်းဖြင့် ပိုမို၍ အလုပ်ဖော်နိုင် စရာရှိသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ထိုပြင် အကျင့်ပျက်ခြေားမှုဆိုင်ရာ လက်ရှိ တည်ဆောက်နှင့် ဥပဒေများမှာ ခုခံချေပိုင်ခွင့် အပြည့်အဝပေးရန်နှင့် ဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအတိုင်းအဆင့်ဆင့် ဆောင်ရွက်ရန် (due process) လိုအပ်သောကြောင့် စည်းကမ်းဖောက်ပျက်ကျူးလွန်မှုများကို တုံ့ပြန်ဖြေရှင်းရာတွင် နောင့်နေးကြန်ကြာဖော်သည်။ ဤသို့သော ဥပဒေကြောင်းအဆင့်ဆင့်ဖြင့်သွားရသည့် ရည်ရွယ်သောက်ခဲသည့် သဘောသဘာဝကြောင့် ဘရားလူအဲ့အစည်း တွင် အဆိုပါ ဥပဒေများကို အလေးထားထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းပင်မရှိကြပါ။ “စွဲပွဲတိုင်ကြားတာက ဘရားလူ ယဉ်ကျေးမှုမှာ မရှိဘူး၏” ဟု Piquet က ပြောသည်။ “ဘယ်သူကမှ စွဲပွဲတိုင်ကြားတာမလုပ်ဘူး။ တိုင်ကြားပြီး ပြီးသွားတာမဟုတ်ဘူးလေ။ ဆက်ပြီး ပါဝင်ဖြေရှင်းရတာတွေက ခေါင်းကိုက်လောက်စရာပဲတိုး။ ဘရားလူ အပေးအယူ အလျော့အတင်း လုပ်တတ်တဲ့ ရှုအဲ့အစည်းတစ်စာပါ။ ဒီအချက်ကိုလည်းကျန်တော်တိုက ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာ နည်းလမ်းတစ်ခုအဖြစ် ကော်မရှင်စွဲစဉ်းစားတည်ဆောက်ပုံမှာ ထည့်သွင်းပြီး စဉ်းစားထားပါတယ်” ဟု ဆိုပါသည်။

ဘဇ္ဇာန် မေလတွင် သမွာတအမိန့်ဒီကရီအမှတ် ဘာရာ ဖြင့် ပြည်သူ့ကျင့်ဝတ်ရေးရာကော်မရှင်ကို ကျင့်ဝတ်များဖြင့်သာက်ဆိုင်သော ကိစ္စရပ်များ အတွက် အတိုပြုအဲ့ အစည်းတစ်ခုအဖြစ် စွဲစဉ်းတည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။ ကော်မရှင်တွင် လုပ်ခလာမပေးအပ်သည့် အဲ့အစည်းတိုင်းမှာ ဖြစ်ပြီး၊ အာကာရအတိုးရအဲ့အဖြင့် ဆက်နွယ်မှုမရှိသည့် ရှုက်သိက္ခာနှင့် စွမ်းဆောင်မှုအရ ထင်ပေါ်ကော်ကြားသော ဘရားလူနှင့်သားများဖြစ်ကြသည်။ သူတို့၏ ပုံမှန် အလုပ်အကိုင်များအပြင် အပိုအလုပ်အဖြစ် ကော်မရှင်တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သူများဖြစ်ပြီး တစ်လျှင်တစ်ကြိမ် နှင့် လိုအပ်ပါက ပိုမို၍ တွေ့ဆုံးဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

ဤအဲ့သစ်၌ ဦးဆောင်ရန် ခန်းအပ်ခဲ့ရသူ Piquet က မူကြမ်းရေးဆွဲရေးအဲ့မှ သူ၏အဲ့အစွဲဝင်များကို အဲ့တွင် ဆက်လက်ပါဝင်စေခဲ့သည်။ သူက ဂုဏ်းတို့၏ အမည်များကို ပိုတိအကာကြောင့် ခန်းအပ်မှု အခွင့်အရေးရနိုင်ရန် သမွာတထံတင်သွေးခဲ့ပါသည်။ မူလ မူကြမ်းရေးဆွဲရေးအဲ့မှ ပြောက်ပြီးအနက် Piquet အပါအဝင် ပါးလီး သည် ကော်မရှင်အဲ့ဝင်များအဖြစ်ဆက်လက်ပါဝင်ခဲ့ပြီး၊ ထပ်မံ့သက်တမ်း တိုးပေးနိုင်သည့် နစ်နစ်နှင့် သုံးနစ် ရာထူးသက်တမ်း များဖြင့် ခန်းအပ်ခဲ့ရပါသည်။ ဗြောက်ပြီးပြောက်အဖြစ် ခန်းအပ်ခဲ့ရသူမှာ အပြီးစားတာရားရေး ဝန်ကြီးး Celió Borja ဖြစ်ပါသည်။ ဗြောတ်လ၊ ဂျာလရန်စွဲတွင် အခြားသမွာတအမိန့်ဒီကာရီ တစ်ခုဖြင့် အလုပ်ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်း (code of conduct) ကို ပြောန်းခဲ့သည်။ ထိုနောက်တွင်တော့ Piquet နှင့် သူအဲ့သစ် အလုပ်တာဝန် ဖြောက်ခဲ့ကို စတင်ရင်ဆိုင်ခဲ့ရပါတော့သည်။ အဲ့အစည်းစနစ်စွမ်းဆောင်ရည် တည်ဆောက်ခြင်း၊ ပြည်သူ့ကျင့်ထမ်းများအကြား သတင်းအချက်အလက်ဆက်သွယ်ပေးပို့ခြင်းနှင့် ထုတ်ပြန်ကြော်ဖြော်ခြင်း၊ ဝန်ထမ်းများ ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းကို လိုက်နာမှုရှိမရှိတော်ကြော်ခြင်း၊ ချို့ဖောက်မှုများကို ဖြော်ရန် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် အကျိုးဆက်များကို သတ်မှတ်ပြောန်းခြင်း၊ အသေးစိုး ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့် စီရင်ချက်များ (specific resolutions and rulings) အဖြစ် ပြောင်းလဲပြန်ဆိုခြင်း (translating) အားဖြင့် ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းအား ရှင်းလင်းသဲကွဲမှုနှင့် နားလည်သဘောပေါက်မှုရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် အဆင့်မြင့် အစိုးအခြားရှိမှုများဟူသည့် အတိုင်းအတာကို ကျော်လွန်ပြီး ချဲ့ထွင်နိုင်မည့် ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ စနစ်တစ်ခု ရေးဆွဲဖန်တီးရေး စသည် တာဝန်များပို့ဖြစ်ပါသည်။

လုပ်ငန်းစတင်ခြင်း (GETTING DOWN TO WORK)

ပြည်သူ့ကျင့်ဝတ်ရေးရာကော်မရှင် အဲ့အစည်းတိုင်းမှာ ဝန်ထမ်းပုံးမှုလိုအပ်ကြောင်း နားလည်

သဘောပေါက်ခဲ့ကြသည်။ အဖွဲ့ဝင်မြောက်ဉာဏ်များတိုင်း
ပြည်၏ နေရာဒေသအသီးသီးတွင် နေထိုင်ကြသူများ
ဖြစ်ပြီး Piquet တစ်ဦးသာ Brasilia တွင် နေထိုင်သူ
ဖြစ်သည်။ လစဉ်ပြုလုပ်သော အစည်းအဝေးများမှာ
အကြီးတန်းပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများအားလုံးကို ရည်ရွယ်
ပြောန်းထားသည့် ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းကို ကြပ်မတ်
အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် အတွက် လုံလောက်မှု
မရှိပါ။ အရေးကြီးသည့် အချိန်ပြည့် တာဝန်ဖြစ်သော
အမှုဆောင်အတွင်းရေးများ (executive secretary)
ရာထူးအတွက် သင့်တော်သူများစွာကို အင်တာပူး။
ခဲ့ပြီးနောက် ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များသည် Piquet
မိတ်ခေါ်ခဲ့သော Mauro Sérgio Bogéa Soares ကို
ရွှေးချယ်ခန်းအပ်ခဲ့ပါသည်။

ယခင်က အခွန်စစ်ဆေးရေးအရာရှိတစ်ညီး
 နှင့် အမိုးရဝန်ထမ်းတစ်ညီးဖြစ်သူ Soares သည်
 ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနအတွက် ဘဏ္ဍာရေးပြုပြင်
 ပြောင်းလဲရေး စီမံကိန်းများကို စီမံခန့်ခွဲသည့် အတွေ့
 အကြံများ ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန် ရရှိထားသူဖြစ်သည်။
 သူ၏ အလုပ်လုပ်ဟန်မှာ အသေးစိပ်အရာများနှင့်
 သတ်မှတ်ထားသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ အပေါ်
 စိတ်အားထက်သန်မှ ပြင်းပြစ္စာဖြင့် အလေးထား လုပ်
 တတ်သည့် စရိတ်လက္ခဏာများဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။
 “သူက တော်တော်ကို နှဲတ်နားလည်တဲ့သူပါ၊
 ကျွန်တော်တို့ရဲ့ တဲ့ အောင်မြင်မှုဟာ သူနဲ့ Piquet
 ကြောင့်လို့ ပြောလို့ရပါတယ်” ဟု Texeira da Costa
 က ပြောပါသည်။ ထိုစဉ်က ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များစွာ
 ကလည်း Brasilia တွင် အခြေစိတ်လုပ်ကိုင်သည့်
 Piquet နှင့် Soares တို့ နှစ်ညီးသည် ကော်မရှင်၏
 အသက်စို့ည်ပင်ဖြစ်ကြောင်း ထောက်ခံပြောဆိုကြပါ
 သည်။

Soares သည် ကျွန်ုပ်ဝတ်စည်းကမ်းတွင် အကျိုးပိုင်မည့် အရာရှိများ အရေအတွက်ကို ရေတွက် ခြင်းဖြင့် စတင်ဆောင်ရွက်ဆဲပါသည်။ သူက ဝန်ကြီး ဌာနများနှင့် အစိုးရအောဂ်စီများထံမှ မကြာသေးမှ အချိန်နှင့် ယခင်အချိန်များမှ စန်အပ်မှုဆိုင်ရာ သတင်း အချက်အလက်များ တောင်းခဲ့ပြီး၊ ကွန်ပြုတာများ

တမ်းများမှတစ်ငါးပြန်လည်ရွေးထုတ်ခွဲပါသည်။ ကျင့်ဝတ်စည်းကဗောဓားတွင် အကျိုးပင်သည့် အသစ်ခန့်အပ်ထားသော ဝန်ထမ်းများကို သိရှိရန် Soares သည် ရာထူး ခန့်အပ်မှု နောက်ဆုံး သတင်းအချက်အလက် များကို ဖော်ပြသည့် *Diário Oficial da União* (နေ့စဉ်အစိုးပြန်တမ်း) အား စွဲစွဲစပ်စပ် ဖတ်ရှုခဲ့ပါသည်။ သူကိုခန့်အပ်ပြီး နှစ်လအတွင်းမှာပင် Soares သည် အရာရှိ ဂရဂါးကို ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့သည်။

“သိပ်ကိုလက်တွေ့ကျတဲ့ ပြဿနာတစ်ခု
 ကြောင့် ပုံမှန်လုပ်ဆောင်ဘားရမယ့် နည်းလမ်းအချို့
 ကို ကျွန်တော်တို့ သတ်မှတ်ခဲ့ရတယ်” ဟု Piquet က
 ပြန်ဖြောင်းပြောပြပါသည်။ “ကျွန်တော်တို့မှာ ကျင့်ဝတ်
 ကို လိုက်နာရမယ့် ဝန်ကြီးတွေအများကြီး ကျွန်ရှိနေဆဲ
 ဖြစ်ပါတယ်။ အာကာဖိုင်အကြီးအကဲပေါင်း ဂုဏ်
 လောက် ရှိပါတယ်။ လူတွေက ဒီနဲ့ သိပ်ပြီး ကျင့်သား
 မရသေးတော့ကြောင့် အဲဒီအချိန်ဟာ စီမံခန့်ခွဲစွဲ ခက်ခဲ
 တဲ့ ကာလတစ်ခုပါပဲ” ဟု ဆိုပါသည်။

Piquet နှင့် Parente တို့က လေးစားလိုက်နာရေးအစီအစဉ် (compliance plan) တစ်ခုကို တိတွင် ဖန်တီးခဲ့ပါသည်။ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေပြီးဖြစ်သည့် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းကို ရက် ၃၀ အတွင်းတွင် လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး တင်သွင်းကြရမည်ဖြစ်သည်။ (ဤသိမှုလုပ်ဆောင်ဝက်ကော်မရှင်အနေဖြင့် အဆိုပါဝန်ထမ်းများက ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းကို သဘောတူပြီးဖြစ်ကြောင်း အလိုအလေ့က် မှတ်ယူသွားမည်ဖြစ်ပြီး၊ ငါးတို့ကိုလည်း ထည့်သွင်းသွားမည်ဖြစ်သည်) အသစ်ထပ်ခနဲ့အပ်သူများအနေဖြင့် ငါးတို့အားခန့်အပ်ပြီး သပရက်အတွင်းတွင် လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းကို တင်သွင်းရမည်ဖြစ်သည်။ လိုက်နာဆောင်ရွက်မှုမရှိပါက ငါးတို့အား ထုတ်ပယ်ရန် သမ္မတနှင့် ဝန်ထမ်းချုပ်တို့အား ကော်မရှင်မှ အကြံပြု ထောက်ခံမှုဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပါသည်။

ကော်မရှင်အဲ့ဝင်များ၏ သဘောတူညီမှန်၏
Piquet ၏ အကုအညီတိဖြင့် Soares သည် ကော်မရှင်
၏ ရည်မှန်းခေါက်များကို အများသံစိအောင် ကြော်လှ

ခြင်းနှင့် ဝန်ကြီးများ အရာရှိများအတွက် ကျင့်ဝတ် စည်းကမ်းစာအုပ်များပေးဝေရန်တိုက်စီစဉ်ဆောင်ရွက် ခဲ့သည်။ Piquet နှင့် Soares တို့သည် ဝန်ကြီးများဖြင့် တွေ့ဆုံးကာ ကော်မရှင်၏ လုပ်ငန်းကို ရှင်းလင်းတင်ပြ ရာတွင် အပြုအမှုကြပ်ပါယ်ထိန်းသိမ်းရေး သဘောပူး ထက် လမ်းညွှန်မှုရင်းမြစ်တစ်ခုအဖြစ်သာ ပို၍ ပုံဖော် ပြောဆိုခဲ့ပါသည်။ ကော်မရှင်သည် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ ကုမ္ပဏီများဖြင့်လည်း တွေ့ဆုံပြီး သတိထားရမည့် သတင်းအချက်အလက်များ (sensitive information) ကို သိရှိထားသည့် အစိုးရဝန်ထမ်းများအား ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍဘက်မှ ဤများရမ်းခန်းအပ်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ သတ်မှတ်ထားသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းအချို့ကို ရှင်းပြောကြပါသည်။

ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များသည် မိဒီယာကို ပါဝင်
လာစေရန် သတိထားဆက်ဆံပါသည်။ မိဒီယာများ
တွင်ဖော်ပြသည့် သဘောအမြှင့်များက ငြင်းတို့၏
ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်မှုများအပေါ်တွင် သက်ရောက်မှု
မရှိစေရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသော်လည်း ကော်မရှင်အဖွဲ့
ဝင်များသည် ငြင်းတို့၏ စီရင်ချက်များနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်
များကို ထုတ်ဖော်ကြော်ပြာရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသည်။
အဖွဲ့ဝင်များသည် အလုပ်ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်း
အသေးစိပ်အကြောင်းအရာများကို လေ့လာဖော်ထုတ်
သည့် ရှင်းလင်းချက်များနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များတို့လည်း
ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်များတွင် လက်ဆောင်
များ၊ ဆွေးနွေးများတက်ရောက်ခြင်း၊ နိုင်ငံရေး နှင့်
ဧရာဝတီများ လူပ်ရှားမှုများစသည့် အသေးစိပ်
အကြောင်းအရာများ နှင့် ယောက်ပြန်ခဲ့သည်။

Soares ଫୁଣ୍ଡ ପିକେଟ ତ୍ୟାହାର୍ନ୍ ଗୁଣ୍ଡୀଠ
ଦିଲ୍ଲିଃକମଳିଃଲିଙ୍କଫୁଣ୍ଡାହୁହାର୍ନ୍ ଆର୍ଗ୍ରେଃଆକେବୁଣ୍ଡାର୍ନ୍ଦିଲାମ୍ବାଃକ୍ରି
ଲାହ୍ନ୍ ଯଥାର୍ନ୍ଦିଲେନ୍ଦ୍ରିଯାପିହାର୍ନ୍ ଗ୍ରୀକୁହ୍ୟିହେବା
ଫ୍ରେଂର୍ବିର୍ବିତାର୍ନ୍ଦିମା ଆମ୍ବାଃଲେଃତାଃଗ୍ରିହେବା ଚାର୍ଜିଃ
ପଶ୍ଚିମାନ୍ଦ୍ରାଜ୍ଞାଦ୍ଵାରା Arminio Fraga ଏଣ୍ ଫ୍ରେଂର୍ବି
ଫ୍ରେଂପିହାର୍ନ୍ ହାର୍ନ୍ଦିଲେନ୍ଦ୍ରିଯାଫେର୍ଦିଃପୁମ୍ବାଫୁଣ୍ଡି ଫିନ୍ଦିଂ
ମ୍ବାଃଫେର୍ଦିଲ୍ଲାଙ୍ଗିନ୍କିମାଃମାଃକୁହ୍ୟିହେବା ତିଃମ୍ବାଃରେଃ ଜ୍ଞାନିଃ
କିନ୍ତୁମାଃକ୍ରି କିମିତାନିହ୍ୟିରିତାଃହାର୍ନ୍ ସ୍ଵାଣ୍ମି ରାତାଃ

သည် အကျိုးစီးပွားရိပေါ်များဖြစ်ပေါ်ရန် အလား
အလာ အလွန်ရှိသော ရာထူးနေရာပျီးဖြစ်ပါသည်။

Fraga i Teixeira da Costa ພັດ ວາງລາ
ເຣະ: ດີຈູດຕູນ ດົງພິ: ຕູນລວມ ແກ້ໄຂ ເຊົາ: ເວົາ ປຸ່ຍົດຫຼາອົບ
ທະນະ: ມາ: ຢຸດ ທຶນດັບໂຄງ: ແກ້ວໜຸມ: ດົງລົດປຸ່ນສູງ
ປຸ່ງລົບປິບ: ເຮົາກົກ ເກົ່າມລາດລວມ ດົງດູນຕ່ອນຍື: ການ: ດີ
ແກ້ໄຂ ເກມານດັບຕູນເຫັນ ດົງປົກປັດທິນມລວມ ຂົນ: ລັບ: ມາ: ດີ
ສິດິນຍົກຕີ: ເລີປີລວມ ບຸ່ມຸກ: ອາ: ຢຸດ ວາງລາ
ເຄົ້າວັນຫຍະ: ເວົາ ເກົ່າ: ຕັກ: ອາທິ: ຮັດເງົາຖິ່ນມາ: ລວມ
ອາທິ: ຮັດທຸ: ຕ່າວັນກົດ: ດີ ອົດເຮົາກົກ ແກ້ວໜຸມ: ລວມ
ອາທິ: ຮັດທຸ: ຕ່າວັນກົດ: ດີ ອົດເຮົາກົກ ແກ້ວໜຸມ: ລວມ
ອາທິ: ຮັດທຸ: ຕ່າວັນກົດ: ດີ ອົດເຮົາກົກ ແກ້ວໜຸມ: ລວມ

သိမဗဟိတ် ဘက်များမှ အမှုဆောင်ချပ်များ သိမဗဟိတ် ကိုယ်ပိုင်အကျိုးစီးပွားများစွာ ရှိနေသည့် နိုင်ငံရေး ပေါင်းဆောင်များ ဖြစ်ကြပြီး၊ ငှုံးတို့အနေဖြင့် အစိုးရ ရာထူးတာဝန်များကို ရယူထမ်းဆောင်ရာတွင် ယခင် အတိတ်မှ ပတ်သက်ရာပတ်သက်ကြောင်းများဖြင့် အဆက်ဖြတ်ရန် အဆက်အခဲဖြစ်လေရှိကြပါသည်။ အကြိုးတန်းအစိုးရအရာရှိများအတွက်အလုပ်ကျင့်ဝတ် စည်းကမ်းတွင်ပါဝင်သော လျှို့ဝှက်သတင်းအချက် အလက်ဆိုင်ရာ ကြေညာချက် (Declaration of Confidential Information) အရ အရာရှိများသည် မိမိတို့၏ ဘဏ္ဍာငွေအသေးစိပ် အချက်အလက်များကို လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းနှင့် အတူ အလုပ်ခန်းအပ်ခံရသည့်နေ့မှ ၁၀ ရက်အတွင်း တင်သွင်းရန် လိုအပ်ပါသည်။ ကြေညာချက်အရ အရာ ရှိများအနေဖြင့် ငှုံးတို့၏ ဘဏ္ဍာငွေပိုင်ဆိုင်မှုများ ရင်နှီးမြှုပ်နှံမှုများ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုများကို ငှုံးတို့၏ စီမံခန့်ခွဲပုံ နည်းလမ်းများ၊ ကိုယ်ရေးကိုပိတာ ဆက်ပိ ပတ်သက်မှုများ၊ ငှုံးတို့၏ အသက်မွေးမှုအလုပ် အကိုင်များ နှင့် ခံယဉ်ရပ်တည်ချက်အရပါဝင်သည့် လုပ်ရားမှုများ စသည်တို့ကို ထုတ်ဖော်တင်ပြရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ကြေညာချက်သည် အရာရှိများ၏ အစိုးရ ရာထူးတာဝန်များနှင့် ငှုံးတို့၏ ပိုင်ဆိုင်မှု စီမံခန့်ခွဲမှု အကြားတွင် ရှိနေသည့် ရှိလာနိုင်သည့် အကျိုးစီးပွား ဝိရောဓိများကို ရှာဖွေသော်ပြနိုင်လောက်အောင် ပြည့်စုံကျယ်ပြန်မှု ရှိပါသည်။ အကယ်၍ ထိုကဲ့သို့သော အကျိုးစီးပွားရောယ်ကုမ္ပဏီ ပေါ်ပေါက်လာပါက ကော်မရှင်သည် အရာရှိများအား ငှုံးတို့၏ ကိုယ်ပိုင် အကျိုးစီးပွားများနှင့် အစိုးရအကျိုးစီးပွားတို့အကြား ရှင်းလင်းမှုရှိစေရန် ငှုံးတို့နှင့် အတူလုပ်ဆောင်သွား မည် ဖြစ် သည်။ “အံသွေစရာကောင်းလောက်အောင်ကို အသေးစိပ်လုပ်ထားတာပါ။ ဘရာမီးမှာတော့ ဒါက ပထမဦးဆုံး ဖြစ်လောက်ပါတယ်” ဟု Teixeira da Costa က ပြောပါသည်။

Soares වැනි ට්‍රෙක්ස්ත්‍රේමු ප්‍රදාන ගැනීමෙහි
ඩේලෑර්ජ්‍යාන් (declarations) ගි ත්‍රේක්ස්ත්‍රේමු ප්‍රදාන නිවැරදිව
වැනි වූත්‍රිවාන් ගෙන්රුලරු අංශයේ ඩේලෑර්ජ්‍යාන් මගින්

ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန် စွင့်ဆိုပြောန်းထားသည့် အကျိုး
စီးပွားဝိရောဓိများကို သတိပြုရှာဖွေရာတွင် အထူး
ကျမ်းကျင်လာခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် သူတို့သည်
လုပ်ငန်းစဉ်ကို နောင့်ယုက်ဖျက်စီးမည့် ကြံစည်
အားထုတ်များတို့လည်း ဖော်ထုတ်ခဲ့ပါသည်။ ဥပမာ
အားဖြင့် အရာရှိတစ်ဦးက သူ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုအများစုများ၊
ငွေသားများဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုလာပါက Soares နှင့်
သူဝန်ထမ်းအဖွဲ့သည် ထိုသူ၏ မှတ်တမ်းများကို ပို့ပြီး
အနီးကပ်သေချာ လေ့လာစစ်ဆေးပါသည်။ ကြေညာ
ချက် ထောင်ပေါင်းများစွာကို ဖတ်ရှုလေ့လာခြင်းနှင့်
အထိုက်ဖြင့် ပုဂ္ဂလိုက အကျိုးစီးပွားများ ရှင်းလင်းမှရှိစေ
ရန် အတွက် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများတွင် ပါဝင်ခြင်းတို့
ကြောင့် ကော်မရှင်အနေဖြင့် လုပ်ငန်းစဉ်ကို တဖြည်း
ဖြည်းချင်းတိုးတက်အောင်လုပ်ဆောင်နိုင်စေခဲ့ပါသည်။
ထို့ပြင် ကော်မရှင်သည် လုပ်ငန်းစဉ်ကို ပို့ပြီး ရှုံးရှင်း
လွယ်ကူစေရန်နှင့် ပြည့်စုံကျယ်ပြန်မှရှိစေရန်အတွက်
ပါပြင်မှမ်းမံခဲ့ပါသည်။

Cardoso ආදා පරෝන් තුළයෙන් ගිගේල් රඛතාවෙන්ගියි: මිනින්දො වාස් ප්‍රජා ප්‍රජා එක්ස් දීමෙරන් තිශ්කරිත නිපුවියෙන්|| Piquet ආදා Soares තුළ

မ လိုက်နာဆောင်ရွက်လိုခြင်းမရှိသည့် ဝန်ကြီးများ ဖြင့်
ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ တွေ့ဆုံးပြီး လိုက်နာမှ မရှိပါက
ဖြစ်လာမည့် နောက်ဆက်တွဲသက်ရောက်မှုများကို
ရှင်းပြခဲ့ကြပါသည်။ “အစိုးရ ရာထူးတာဝန်တစ်ခုအာနေ
နဲ့ ကော်မရှင်ကိုဆန့်ကျပ်ပြီး လုပ်စိုးထိတာ မဂ္ဂယ်ပါ
ဘူး။ ဖြစ်သင့်တဲ့ ပြမှုတောင်ထိန်းမှုမျိုးကို မလုပ်ဘူးလို့
ဖြောသလိုဖြစ်နေမှာပေါ့” ဟု Sola က ဖြောပါသည်။

တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုတစ်ခုချင်းစီတွင် ကော်မရှင်သည် အရာရှိများ၏ အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက အကျိုးစီး ဗျားများကို ခွဲခြားနိုင်စေမည့် နည်းလမ်းများကို လိုအပ်သလို စီမံဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။ ကျော်ကြားသည့် ဂိတ်ပညာရှင်တစ်ဦးလည်းဖြစ်သော ယဉ်ကျေးမှု ဝန်ကြီး Gilberto Gil က သမ္မတ Luiz Inácio Lula da Silva ၏ရာထူးသက်တမ်းအစပိုင်း ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ကော်မရှင်ထံချုပ်းကပ်တွေ့ဆုံကာ သူ့အနေဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရင်း တစ်ဖက်တွင်လည်း အနုပညာရှင်တစ်ဦးအဖြစ် မည်ကဲ့သို့ ဆက်လက် လုပ်ကိုင်နိုင်မည့်ကို မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ကော်မရှင်က Gil အား သူ၏ ပုဂ္ဂလိကနှင့် အစိုးရအခန်းကဏ္ဍများကို ပိုင်းစီးပေးနိုင်မည့် တိကျသည့် နည်းလမ်းများကိုဖော်ပြထားသည့် အသေးစိပ်အော် အစဉ်တစ်ဦးကို ရေးဆွဲပေးခဲ့ပါသည်။ အစီအစဉ်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်အဖြစ် Gil မှ အစိုးရအလုပ်တာဝန်ဖြင့်ဆိုးသွားလာစဉ်အတွင်း ဖျော်ဖြေတင်ဆက်မှုများ မပြုလုပ်လုပ်ရန် သဘောတူလက်ခံပေးခဲ့ပါသည်။

ဘဏ္ဍာရေးပိုင်ဆိုင်မှု ကြေညာချက်များနှင့်
တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများကို ကာကွယ်ရေး အစီအစဉ်များ
(preventive measures) အဖြစ် အသုံးပြုခဲ့သလို
တောင့်ကြည့်မှု (monitoring) ဖြင့်လည်း ကျင့်ဝတ်
စည်းကမ်းအား ချိုးဖောက်ခြင်းများကို ကုည်းဖော်ထုတ်
ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ကော်မရှင်အဗွဲဝင်ပြောက်ပြီးစလုံးနှင့်
Soares တို့သည် ဤကဲ့သို့သော ချိုးဖောက်မှုများကို
ကရာတစိုက်တောင့်ကြည့်ခဲ့ကြသည်။ Soares က ဖြစ်နိုင်
ခြေ မိဒယ်တစ်ခု (a probability model) ကို ရေးဆွဲ
အန်တို့ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် Brasilia တွက်သို့လုံး

သဲတေသာသီများက ထို့မှုဒယ်ကို ပိုမို ကောင်းမွန်အောင်
ပြရလုပ်ခဲ့သည်။ ထို့မှုဒယ်တွင် သူက အစိုးရြားများ
အား ဖောက်ဖျက်ကျိုးလွှန်မှုအပ် တိမ်းညွတ်နိုင်မှု
အဆင့်အလိုက် (levels of susceptibility to
transgression) အဆင့်များသတ်မှတ်ခဲ့ပါသည်။
ဌာန၏ ဘတ်ဂျက်အရွယ်အစား၊ တိန်းချုပ်ဆောင်ရွက်
နိုင်မှု အာကာ၊ ကိုယ်ဝိုင် ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်နိုင်မှု
အတိုင်းအတာနှင့် စုစုပေါင်းခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း နှင့်
ကာကွယ်ခြင်းများအတွက် ဌာနတွင်းရှိ စနစ်များ
စသည့် အချက်များကို အခြေခံကာ ချီးဖောက်မှု
အွန်ရာယ်ကို တွက်ချက်နိုင်မည့် ပုံသေနည်း တစ်ခုကို
သူက ဖန်တီးခဲ့ပါသည်။ Soares သည် သူ၏ ပုံသေ
နည်းအရ အဆင့်သတ်မှတ်ချက် နှစ်ခုသော အစိုးရ
အေရှင်စီများကို အနီးကပ် တောင့်ကြည့်ခဲ့သည်။ ဤ
နည်းစနစ်က ထိရောက်မှုရှိခဲ့ပါသည်။ အွန်ရာယ်အာများ
ဆုံးအဖြစ် အဆင့်သတ်မှတ်ခဲ့ရသည့်ဌာနမှာ
ဘတ်ဂျက်ရှိုံး ဖြစ်ပြီး ကြုံးမှ အငြိုးအကဲများမှာ သမွာတ^{Lula}
အစိုးရသက်တမ်း အစပိုင်းတွင် ဖြစ်ပွား ခဲ့သော
Mensalão အရှုပ်တော်ပုံတွင် ပြစ်နှုန်းပါဝင်ခဲ့သူများ
ဖြစ်ကြပါသည်။ ထိုအရှုပ်တော်ပုံမှာ စာပိုလုပ်ငန်း
အတွက် အစိုးရကန်ထရှိကိုစာချုပ်ချုပ်ဆိုမှု၏ လာသိ
ပေးလာသိယူမှ ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ချို့ဖောက်မှုများအား အစီရင်ခံခြင်းကို ကော်မရှင်သို့ ချို့ဖောက်သူ၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ထံမှ တိုင်ကြားချက်အားဖြင့် သို့မဟုတ် မကြာခကာဆိုသလို မိမိယာထံမှလည်း လက်ခံရရှိပါသည်။ ချို့ဖောက်မှုများ ကို ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များက ထုတ်ဖော်တွေ၊ နှိပ်းလျှင်ပြီးချင်း အဖွဲ့ဝင်များသည် ကျူးလွှာနှင့်သူ၏ နောက်ခံ အခြေအနေ၊ ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာ ဆွဲဆောင်မှုမက်လုံး နှင့် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် အခြေအနေတို့နှင့် ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များကို ရနိုင်သမျှ စုစည်းပါ သည်။ ထို့နောက် အဖွဲ့ဝင်များသည် three-strikes policy ဟု သိထားကြသော အဆင့်သုံးဆင့်ပါ တုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ပါသည်။ ပထမဆုံးအနေဖြင့် ကော်မရှင်သည် ပါဝင်သည့် အရာရှိအား သတိပေးချက်တစ်စောင် ထုတ်ပြန်ပြီး၊

စာဖြင့် ရေးသားချုံဖြစ်စေ၊ လူကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ ထုချေ ရှင်းလင်းပေပါသည်။ အကယ်၍ အရာရှိ၏ ထုချေရှင်း လင်းချက်သည် ကျေနှစ်လက်ခံဖွယ်ရာဖြစ်ပါက အမှု ကို ပိတ်သိမ်းပါသည်။ ထိုသိမ္မဟုတ်ပါက ထပ်မံ တွေ့ဆုံး ပေးမြန်းများကို ပြုလုပ်ပါသည်။ ယခင်က ကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်ပြီး၊ ၂၀၀၃ မှ ၂၀၁၄ အထိ အဖွဲ့ဝင် အဖြစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သူ Marcilio Moreira ပြောကြားချက်အာရ “[သူတို့ကို ပြစ်အက်ချမယ့်၊ အထောက်အထားပြမယ့်] သက်သေဟာ သူတို့ ကိုယ်တိုင်ရဲ့ ထွက်ဆိုချက်တွေပါပဲ” ဟု ဆိုပါသည်။ အကယ်၍ ပြစ်မှုကျူးမွှန်ဖော်တွင်း ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင် များမှ သက်သေအထောက်အထား တွေ့ရှိပါက တရားစစ်အာကာပိုင်ရုံး သို့မဟုတ် တရားစီရင်ရေး စနစ်ဘက်သို့ လွှဲပြောင်းပေးပါသည်။ အကယ်၍ ဖြစ် ဗွားခဲ့သော အခြေအနေသည့် ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်း (the code) ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်သောင်အတွင်းကျရောက် နေပါက စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းမှ ပြစ်အက်ကို ကော်မရှင် က ခုမှတ်ပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရုတွင် အရာရှိအား ပရော်တ သို့ လူ၏ခိန်းစေခြင်း သို့မဟုတ် ခွင့်မပြုသည့် သုံးစွဲများကို အစိုးရသာဏ္ဍာသို့ ပြန်လည်ပေးသွင်း စေခြင်း စသည်တို့ဖြစ်သည်။

အကယ်၍ ကန်းနှီးအသိပေးချက်ကို အရာရှိမှ မသိကျိုးကျွန်းပြုနေပါက ကော်မရှင်သည် ပို၍ တင်းကြပ်ပြင်းထန်သောသတိပေးချက်ကို ထုတ်ပြန်ပြီး သမွာတော်၏ ဝန်ထမ်းချုပ်ထံသို့လည်း အသိပေး အကြောင်းကြားပါသည်။ အကယ်၍ အရာရှိသည် ကော်မရှင်၏ သုံးကြိမ်ဖြောက် သတိပေးချက်ကို မသိ ကျိုးကျွန်းပြုခြင်း သို့မဟုတ် ကော်မရှင်၏ တိုက်တွန်း ချက်များအတိုင်း လုံးဝလိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိပါ က ကော်မရှင်သည် ဝန်ထမ်းချုပ်နှင့် သမွာတော် အဆိုပါ ကျိုးလွှန်သုဝဏ်ထမ်းအား ရာထုးမှထုတ်ပယ် ရန် အကြံပြုတိုက်တွန်းပါသည်။ သမွာတော် ထောက်ခံမှ က မရှိမဖြစ်အရေးကြီးပါသည်။ သမွာတော် Cardoso အစိုးရအဖွဲ့သည် ကော်မရှင်၏ အကြံပြုတိုက်တွန်း ချက်များကို အလေးဂရပြီး လိုက်နာဆောင်ရွက်ခဲ့ ပါသည်။ ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့ခြင်းမှာလည်း အမိကအားဖြင့်

ကော်မရှင်၏ အသေးစိပ်ကိစ္စရပ်များအပေါ် အလေး ထားတံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် သမွာတော်၏ ဝန်ထမ်းချုပ် ဖြစ်သူ Parente ၏ စိတ်အားထက်သန့်မှု တို့ကြောင့်ဟု ဆိုရပါမည်။

အက်အခဲများကို ကျော်လွှားခြင်း (OVERCOMING OBSTACLES)

စတင်ခဲ့ရန်မှတ်၍ ကော်မရှင်သည် အကြပ် အတည်းတစ်ခုကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ အကယ်၍ တင်းကြပ်လွန်းပါက ပြည်သုဝဏ်ထမ်းများ၏ ထောက်ခံအားပေးမှုကို မရရှိဘဲ၊ သက်ညာလွန်းပါကလည်း ငင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အကျိုးထိရောက်မှုတို့ ပျောက်ကွယ်သွားနိုင်ပါသည်။ အစိုးရအရာရှိများ၏ ယုံကြည်မှုကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ရန်နှင့် ကော်မရှင်၏ တာဝန်များကိုလည်း ပြည့်ဝို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊ ကော်မရှင်အနေဖြင့် စောင့်ကြည့်သူနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်သူဆိုသည့် တာဝန်နှစ်ခုအကြား ဟန်ချက်ညီအောင် ထိန်းညွှန်ခဲ့ရပါသည်။ “တစ်ခုခုကို အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရတဲ့အခါမှာ အစွမ်းသက်တွေ ကို မရောက်မေမယ့် လမ်းကြောင်းတစ်ခုကို အမြဲ့ချွေးချယ်ရတာပါပဲ” ဟု Teixeira da Costa က ပြောပါသည်။ “ကျွန်းတော်တို့အနေနဲ့ လက်တွေ့ကျရပါမယ်၊ ဟန်ချက်တစ်ခုကို ထိန်းထားရပါမယ်။ တင်းကျပ်လွန်းရင် လုံး လူတွေက ကျွန်းတော်တို့ကို လေးတော့မှာ မဟုတ်ဘူး၊ မစုံမရဲ့တွန်းဆုတ်နေပြန်ရင်လည်း ကျွန်းတော်တို့ကို တက်နှင်းသွားကြမှာပဲလော်။ ဘာ အကျိုးသက်ရောက်မှုမှ ရှိမှာမဟုတ်ဘူး။ ကျွန်းတော်တို့က စနစ်တကျလုပ်ခဲ့တော်တွေ့ ကောင်းကောင်းလုပ်နိုင်ခဲ့တယ်လို့ ကျွန်းတော်တို့ပါတယ်” ဟု ဆိုသည်။

Piquet က ပျော်ဖောင်းညွင်သာသော ပေါ့ပေါ့ပါးပါးဖြစ်သော ပုံစံမျိုးဖြင့် ချဉ်းကပ်၍ တိုင်ပင် ဆွေးနွေးခြင်း နှင့် ရင်းနှီးနွေးတွေးအောင် ပြုလုပ်ခြင်း များမှတောင့် လေးတေားယုံကြည်မှုကို တည်ဆောက်ခြင်း၏ အရေးကြီးပုံးကို အလေးထားပြောပြုခဲ့ပါသည်။ “အာကာပိုင်အကြံးအကဲတွေအတွက် ကျွန်းတော်တို့ ဘာ အရှက်ခွဲ သိက္ဌာချမယ့် သူတွေမဟုတ်ဘူး။

ကျွန်တော်တို့ဟာ သူတို့နဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လိုပြီ၊
အပြန်အလှန်အားဖြင့် တစ်ခုကဖြစ်လာတဲ့အခါမှာ သူတို့
ဟာ ကော်မရှင်ရဲ့ထောက်ခံမှုကို ရပါမိမယ် ဆိတာပျိုး
ယုံမှတ်လက်ခံပေးစွဲ သိပ်ကို အရေးကြီးပါတယ်” ဟု
သူက ဆိုပါသည်။ အကြီးတန်းအရာရှိတစ်ဦး၏ နေရာ
မှကြည့်ပါကလည်း ကော်မရှင်၏ အကြံပြုတိက်တွန်း
ချက်များကို လေးစားလိုက်နာခြင်းအားဖြင့် သူတို့၏
လူထုပုဂ္ဂိုလ် (public image) ပိုမိုကောင်းမွန်နိုင်ပြီ၊
ချို့ဖောက်မှုများဖြစ်ပေါ်သည့်အခါတွင်လည်း မိမိရှုက်
သိကွာထိနိုက်ပျက်စီးမှု သက်သာရအောင်ပြန်လည်
အဖတ်ဆယ်ပေးနိုင်စရာ ရှိပါသည်။ ၃၀၁၉ ဧပြုညွှန်း
ပြောပြန့်သလိုပင် ကော်မရှင်ကို ဆန်းကျင်ခြင်းသည်
ဘရာဇ်နိုင်ငံတော်၏ ဒီမိုကရေစီ စံ များကို အတိုက်
အခံပြုသကဲ့သို့ ဖြစ်သွားပါမည်။ ဤကဲ့သို့ ဆန်းကျင်
အတိုက်အခံပြုဖို့က လွယ်ကျစရာ အကြောင်း မရှိလာပါ။

ကော်မရှင်သည် ငါး၏ ဉာဏ်သာပျော့ဖျောင်း
သော ချိုးကပ်ပုံနည်းလမ်း၏ ထိရောက်မှုအပေါ်
ဝေဖန်မှုများအား ကျော်လွှားနိုင်စီ ကြိုးဘားခဲ့ပါသည်။
မိဒိယာများက အဆိုပါနည်လမ်း၏ အလုပ်ဖြစ်မှုအပေါ်
မကြာခကာ မေးခွန်းထုတ်ခဲ့ကြပါသည်။ တုံ့ပြုမှုအနေ
ဖြင့် ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များက ငါးတို့၏ အထင်ရှားဆုံး
အောင်မြင်မှုများအဖြစ် ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်း (code) ကို
လက်ခံမှန်င့် ဘဏ္ဍာဂော်ပိုင်ဆိုင်မှ ကြော်သာချက်များ
တို့ကို ညွှန်ပြခဲ့ကြပါသည်။ နစ်ပေါင်းများစွာကတည်း
က ရှိနေခဲ့သော တရားဝင်ပြေားဗျားသားသည့် တင်ကြပ်
သောဥပဒေများအနေဖြင့် အလားတူ ရလဒ်မျိုးကို ရရှိ
အောင် မလုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့ပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော
အဆိုပါဥပဒေများမှာ လက်တွေ့အခြေအနေတွင်
ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် ပြောင်းသာပြင်သာမှုမျိုး မရှိခြင်း
ကြောင့်ပင်။

OECD မှ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၌ Rio de Janeiro တွင်ပြည်သော ပွင့်လင်းမြင်သာမှန်င့် တာဝန်ခံမှု ဆိုင်ရာဆွဲဒွေးပွဲတစ်ခုတွင် Piquet က လူမှာရေး ဖိအားမှတဆင့် တွန်းအားပေးဆောင်ရွက်သော ပြည်ညွှန်ဆောင်ဖြန်ဖြေသည့်စနစ် (conciliatory system) တစ်ခုသည် တင်းကြပ်သော အကောင်

အထည်ဖော် ကြပ်မတ်ထိန်းသိမ်းမှုနည်းလမ်းထက်
ပိုပြီး အလုပ်ဖြစ်ကြောင်းကို ဘရာဒီးယဉ်ကျေးမှုထဲမှု
ဥပမာများ ဆွဲထုတ်ပြု တင်ပြခဲ့သည်။ သူနှင့် Soares
တို့သည် OECD အရာရှိများအား Rio မြို့၊ ရှိုး အကော်
ကြားဆုံး ဆန်ဘာ အကခန်းမတတ်ခဲ့သို့ လိုက်ပို့ခဲ့ကြပါ
သည်။ ထိုအကခန်းမတွင် ဖြစ်ကတာတ်ဆန်း အပြုအမှု
များကို ခန်းမတာဝန်ခံများနှင့် အတူကာသူများက သတိ
ပေးကြပါသည်။ အကယ်၍ အသေးအဖွဲ့အမှုးကို အမြှေ
မပြတ်ဆက်လုပ်နေပါက အတူကာပြုများက
ထိအမှုး ပြုလုပ်သူကို ဖယ်ထုတ်လိုက်ပါသည်။ ကြိုက်
သို့သော အတူပါဝင်၍ ထိန်းသိမ်းကြပ်မတ်သည့် စနစ်
သည် အက ခန်းမအတွေး၍ မမှန်မကန် ပြုမြေပိုင်းကို
ထိရောက်စွာ ထိန်းချုပ်နိုင်စေပါသည်။ နိုင်းယဉ်ကြည့်
ပါက တင်းကြပ်သော ဥပဒေများမှ ဘရာဒီး
လမ်းများ နှင့် လမ်းကြိုလမ်း ကြားများမ မှခင်းများကို
အလားတူ ထိန်းချုပ်နိုင်မှုမရှိပေ။ Piquet အတွက်မှု
လိုက်နားလောင့်ထိန်းစေရေးအတွက် ချဉ်းကပ်ပုံနည်း
လမ်းတွင် ပြည်သူကျင့်ဝတ်ရေးရာကော်မရှင်သည်
အကခန်းမနှင့် အလားသရဣာန်တူညီပါသည်။ ကော်မရှင်သည်
အလယ်အလတ်လမ်းကို ယူခြင်းဖြင့်
ကြပ်မတ်စစ်ဆေးသူမဟုတ်ဘဲ ဖန်ဖော်နိုင်းပေးသူ
အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အပြုအမှုပြောင်းလဲနိုင်ရန်
ကြိုးစားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ကော်မရှင်၏ အကျိုးရလဒ်ဖြစ်ပေါ်မှာများစု
မှာ ယုံကြည်မှာအပေါ် မိတ္ထည်ခဲ့ပါသည်။ ငါးသည်
သမ္မတဘူးအရည်းအလိုက် တိုက်ရိုက်ခန့်အပ်ခဲ့
သူ များဖြင့် ညိုနိုင်းဖြေရှင်းရာမှ ထွက်ပေါ်လာခဲ့သော
မူတိဒတ်စုဖြစ်ပါသည်။ ထိရောက်စွာ လုပ်ဆောင်နိုင်
ရန်အတွက် ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များသည် စည်းကမ်း
ချိုးဖောက်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ငါးတို့၏ အကြံပြု
တိုက်တွန်းချက်များအား အရာရှိများမှ လေးစားလိုက်
နာမူ အပေါ်တွင် ယုံကြည်မှ အတိုင်းအတောတွင်ခုကို
ပြေသေးခဲ့ရပါသည်။ ယုံကြည်မှာအခြေပြုသည့် စနစ်
သည် အပြန်အလှန်လေးစားမှုကို ဖြစ်ပေါ်သောည်ဟု
Piquet က ယူဆထားပါသည်။ သို့သော်လည်း
သုံးသပ်ဝေဖွန်သူများက ဤနည်းလမ်း၏ တည်ပြုမှု

အပေါ် သံသယရှိခဲ့ကြပြီး၊ ကြုနည်းလမ်းက လိမ့်လည်
လူညွှန်ဖြားရန် အခွင့်အရေးဖန်တီးပေးထားသလို ဖြစ်
နေသည်ဟု ဆိုကြပါသည်။ သို့တိုင်အောင် သမဗ္ဗတာ နှင့်
ဝန်ထမ်းချုပ်တို့၏ ထောက်ခံအားပေးမှု၊ လက်မှတ်
ရေးထိုးထားသည့် စာချုပ်များကို ဖြစ်နိုင်သမျှ၊ မကြာ
ခကာအသုံးပြုမှ တို့ဖြင့် Piquet နှင့် သူ၏ အဖွဲ့သည်
ကြုစိန်၏မူကို ကျော်လွှားနိုင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရပါမည်။
မိမိယာများသည် နိုင်ငံရေးသမားများအပေါ် တောင့်
ကြည့်သူများဖြစ်သည့်အလျောက် ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်း
ကို သာယ်စိုက်ပြီး ကြပ်မတ်ထိန်းသိမ်းပေးခဲ့ကြသည်ဟု
ဆိုရပါမည်။

တစ်နှစ်တွင်တော့ ဘတ်ဂျက်ဖြတ်တောက်မှု
 များက ကော်မရှင်ကိုပင် ဖျက်သိမ်းဖလ်ရှားရန်
 ဖြမ်းပြောက်လာခဲ့ပါသည်။ ဦးစီးဌာနများအားလုံး၏
 အစီအစဉ်ဘတ်ဂျက်များကို စီမံကိန်းဝန်ကြီးဌာနက
 ၂၀% အထိ လျှော့ချပ်ခဲ့ရာ ကော်မရှင်ကိုအဆုံးသတ်
 ရန်အထိ ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ Piaget သည် ထိစဉ်က

ရလဒ်များကို စန်းစစ် အကဲဖြတ်ခြင်း (ASSESSING RESULTS)

ပြည်သူကျင့်ဝတ်ရေးရာ ကော်မရှင်သည်
ဘရာဒီနိုင်ငံရေးစနစ်တွင် ရှင်းလင်းပြတ်သားသည်
သာကဗော/အစဉ်အလာတစ်ခါကို ချုပ်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။
ပထာမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် တိကျသည့် စံသတ်မှတ်ချက်
များဖြင့် ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ မသက္ကာ မပြတ်သားသည့်
နယ်ပယ်များတို့ ရှင်းလင်းဖယ်ရှားပစ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါ
သည်။ အစိုးရှောနများမှ ထိပ်ပိုင်းအဆင့်မြင့် ပုဂ္ဂိုလ်
များအနေဖြင့် ပြည်သူလူထုအပေါ် ပိုမို၍ တာဝန်ခံလာ
ကြရပါသည်။ ဘရာဒီနိုင်ငံမှ အထင်ရှားဆုံးသော
အကျင့်ပျက်ခြေစားမှတ်ကိုဖျက်ရေး အန်ဂိုအိုအဲ့.

အစဉ်း တစ်ခုဖြစ်သည့် Transparência Brasil အဖွဲ့မှ အမှုဆောင် ဒါရိုက်တာဖြစ်သူ Claudio Weber Abramo က "အရင်ကဆိုရင် အဆင့်မြင့် အစိုးရအရာရှိတွေဟာ သူတို့၏ ပြုမှုဆောင်ရွက်ချက်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အနီးကပ် စောင့်ကြည့် မခဲ့ခဲ့ကြရဘူး။ ပြည်သူ့ကျင့်ဝတ်ရေးရာကော်မရှင်ဟာ ဒီအရာရှိတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တိုင်ကြားချက်တွေ လက်ခံပေးနိုင်မယ့်၊ သူတို့ရဲ့ အနေအထားကို အကဲဖြတ်ဆန်းစစ်ပေးနိုင်မယ့်၊ ပြင်ဆင်ကုစားဖွဲ့ လုပ်ရမှာတွေကို အကြံပြုပြုတိုက်တွေနဲ့ ပေးနိုင်မယ့် စနစ်ယဉ်ရားတစ်ခုကို စတင်မိတ်ဆက်ပေးခဲ့တာပါ။ သူတို့၏ အကြံပြုပြုတိုက်တွေနဲ့ ချက်တွေဟာ ဥပဒေကြောင်းအော် ကြပ်မတ်ထိန်းသိမ်းစစ်ဆေးနိုင်တာတော့ မဟုတ်ဘူး၊ မိမိဆန္ဒအလျောက် သဘောတူလိုက်နာရတာသာ ဖြစ်ပေမယ့် အရာရှိတွေရဲ့ လိုက်နာ စောင့်ထိန်းမှုနှင့် မင့်မားနေတာကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ဒီလိုကျင့်ဝတ်စိမ်ခန့်ခွဲမှု ပုံစံပဲတွေ တရားများပေး (civil law) ဆိုင်ရာ လုပ်ရှိးလုပ်စဉ်တွေထဲမှာပဲ နှစ်မြှုပ်နေတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုမှာ သုံးလျှော်တယ်ဆိုတာကို ပြုသလိုက်တာပါပဲ" ဟု ပြောပါသည်။

Soares က သူ့အနေဖြင့် ကော်မရှင်၏အောင်မြင်မှုကို အစိုးရအရာရှိများနှင့် စောင့်ကြည့်ရေးအာကာဝိုင်အဖွဲ့တစ်ခုအာကြား ကော်မရှင်က ဖွင့်လှုပေးနိုင်ခဲ့သော ဆက်သွယ်ဆက်ဆံမှု လမ်းကြောင်းများအားဖြင့် တိုင်းတာရပိုမ်းမည်ဟု ဆိုပါသည်။ သူ၊ Piquet နှင့် Teixeirada Costa တို့က အတိုက်အခံပြုမှုအပေါ်တွင် ကော်မရှင်ကတုံပြန်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်အမြန်နှင့် (speed) နှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများရယူရန် တောင်းဆိုချက်များအပေါ် ကော်မရှင်၏ ယူင့်မြန်သည့် တုံပြန်ချက်များသည် အရောင်းသည့်အကြောင်းအချက်များဖြစ်ခဲ့သည်ဟု သဘောတူပြောဆိုကြပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့်ကျင့်ဝတ်စဉ်းကမ်းကို အတည်ပြုပြောန်ခဲ့ပြီးနောက် ပထမဆုံး သုံးလအတွင်းတွင် အရာရှိရာဂါးအနိုင်း အနက် ၄၀% ကော်သည် ငါးတို့၏ သာဏာရေးပိုင်ဆိုင်မှု ကြော်ချက်များကို တင်သွင်းရန်ပျက်ကွက်ခဲ့ကြပါသည်။⁵ ဤသိဖြစ်ခြင်းမှာ မသိနားမလည်ခြင်းနှင့် ပြုရှိကရေစိစနစ်၏ အား

နည်းချက်များကြောင့်သာဖြစ်ပြီး၊ ကော်မရှင်၏ကြိုးပမ်းချက်များအပေါ် မထိခိုးမြင်ပြုလိုခြင်းကြောင့် မဟုတ်ကြောင်း ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များက ပြောပါသည်။ ထိုကြောင့် ကော်မရှင်သည် ပျက်ကွက်သူများထံ သတိပေးနိုးဆောင်ရွက်မှု အများအပြား ပေးပို့ခဲ့ပြီး၊ ကျင့်ဝတ်စဉ်းကမ်းကို အကြံမြေကြိုးအခါး ရရှိမှုများ ပြုလိုသော သူ အချို့ဖြင့် လူကိုယ်တိုင်တွေ့ဆုံးမေးမြန်းရန် စီစဉ်ခဲ့ပါသည်။ ခြောက်လအတွင်းတွင် သာဏာရေးပိုင်ဆိုင်မှု ကြော်ချက်တင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်မှုအနေအထားမှ ၁% အထိ လျှော့ကျော့ခဲ့ပြီး၊ Piquet ၏ ရာထုးသက်တမ်းတစ်လျော့ကိုလုံးတွင် ဤနှင့်အတိုင်း ဆက်လက်ထိန်းထားနိုင်ခဲ့ပါသည်။⁶ ထိုပြင် ဤကာလအတွင်း၌ အရာရှိများမှ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုရယူခြင်းများလည်း ပို့မို့တော့ခဲ့ပါသည်။

ကော်မရှင်သည် ငါး၏ အစီအစဉ်တွင် ပဟို ချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချုပ်းရှိ အမိကနေရာတွင် ထားရှိခဲ့ခြင်းအားဖြင့် ကျင့်ဝတ်စိန်းများအား ဘရာဇ်းနိုင်ငံ၏ အစိုးရလုပ်ငန်းစနစ်အားလုံးတွင် ပုံနှိပ်စေခဲ့ပါသည်။ ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များသည် အစိုးရအောဂျင်းအကြီး အကဲများဖြင့် ပုံမှန်တွေ့ဆုံးရန် ငါးတို့၏ ကိုယ်ပိုင်းကြာန်းတွင် ထိန်းချုပ်ရေးနှင့်မှုနှင့် အလုပ်ကျင့်ဝတ်စဉ်းကမ်းများ နှင့် ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့များ ၉၀% မှ ၈၆% အထိ မြင့်တက်လာခဲ့ပါသည်။⁷ အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိကအကျိုးစီးပွားသီးခြားများဖြစ်စေရေးအတွက်ကော်မရှင်၏ ၅၈% အလေးထားဆောင်ရွက်မှုကြောင့် ကျင့်ဝတ်လိုက်နာသောအပြုအမှုသည် အစိုးရကြာန်းမှု ထိပ်ပိုင်းအဆင့် အကြီးအကဲများအကြားတွင် မဖြစ်မနေလုပ်ရမည့် နှစ်စံ တစ်ခုဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ စေလွှာထုံးတမ်းများ ပြောင်းလဲသွားခဲ့ပါသည်။ အချို့သော စေလွှာထုံးတမ်းများမှာ ပို့၍ ပြောင်းလဲသွားခဲ့ပါသည်။ "အခုံအချို့မှုတော့ ကျင့်ဝတ်စဉ်းကမ်းရဲ့ အကြောင်းအရာ အတော်များများဟာ အစိုးရအရာရှိ

တွေအကြားမှာ အထူးတလည် ပြောပြနေစရာမလို အောင် ကျမ်းဝင်မှုရှိနေပါပြီ” ဟု ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် Piquet က ပြောပါသည်။ ထိအချင့်ကာလ ရောက်ချိန် တွင် ဘရာဇ်၏ နိုင်ငံရေးယဉ်ကျေးမှုမှု လက်ဆောင် များ၊ အပိုကြားပေါက် ပဲယူမှုများကို နှစ်သက် လက်ခံမှု မရှိကတော့ကြောင်း ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များ၊ အရာရှိ များနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု ကျမ်းကျင်ပညာ ရှင်များက အသိအမှတ်ပြုပြောဆိုတွေပါသည်။ မိမိယာ သည် ဤအကူးအပြောင်းတွင် ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်း ချိုးဖောက်မှုများအား ပြင်းပြင်းထန်ထန်ဖော်ထုတ် တင်ပြခြင်းဖြင့် ပါဝင်ပုံပိုးပေးခဲ့ပြီး၊ တစ်ခါတစ်ရုံတွင် ကော်မရှင်၏ တရားဝင်အမိန့်များကို မထိခို့မြှင့်ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ နိုင်ငံရေးအသက်မွေးမှုဘဝများကိုပင် အဓိုးသတ်သွားစေခဲ့ပါသည်။ Piquet ပြီးနောက် ကော်မရှင်၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သူ Fernando Neves da Silva က “ကော်မရှင်ဟာ နိုင်ငံရေးသမားတွေအတွက် စိတ်အနောင့်အယုက်ဖြစ်စရာ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ဖြစ်ရင်ဖြစ်နေနိုင်ပါတယ်။ ငင်များ ရဲ့ နားမှာ တိပိုလီလုပ်နေတဲ့ ခြင်တစ်ကောင် လိုပေါ်များ။ ကော်မရှင်ဟာ အစိုးရယွန်ရားရဲ့ (ကောင်း/စိုးခဲ့ခြားနိုင်တဲ့) အသိစိတ် တစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်” ဟု ဆိုပါသည်။

ပြန်လည်သုံးသပ်ချက်များ (REFLECTIONS)

သမ္မတ Fernando Henrique Cardoso လက်အောက်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သူ အများစုံ ဖြစ်သော ဘရာဇ်၏ ပထမဆုံး ပြည်သူ့ကျင့်ဝတ် ရေးရာ ကော်မရှင် (Pulic Ethics Commission) အဖွဲ့ဝင်များက သူတို့၏ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ချက်များ အပေါ်တွင် အကောင်းမြင်ခဲ့ကြပါသည်။ “အစပိုင်းမှာ တုန်းကတော့ ဒါက မရောရာမသေချာတဲ့ ကိစ္စပါပဲ၊ ဒီလိမျိုးကို ဘယ်သူကမ အရင်က မလုပ်ဖူးဘူးလေ” ဟု ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်ဟောင်းဖြစ်သူ Lourdes Sola က ပြောပါသည်။ “လူတွေကဒါကို အယုံအကြည်မရှိခဲ့ကဗျား၊ ကျွန်းမတို့ကို ဒီလူတွေက တကယ့်အရားတွေပဲ ဆိုပြီးတောင် ပြောခဲ့ကြတာပါ။ တစ်ဖက်မှာလည်း

ကျွန်မတို့ဟာ မဖြစ်သင့်တာကို စွန်းစားနေရတယ်။
 တရားဝင် အပြစ်ပေးစို့ အာကာမရှိဘဲနဲ့ပေါ့။ အခြား
 တစ်ဖက်မှာလည်း သေးကင်းလုပ်ခြီးမှုအရ ပြောရင်
 ကျွန်မတို့ ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင် တစ်ညီးချင်းစီအတွက်
 စွန်းစားရတဲ့ အဆွဲရာယ် ရှိခဲ့ပါတယ်” ဟု ဆိုပါသည်။

ကော်မရှင်၏ ပထမဆုံး ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ ၂၀၁၀
Geraldo Piquet Carneiro က “ဒါဟာ ဘရားနိုင်ငံ
မှာ ဒီကိုရွှေ့ပတ်သက်ရင် ပထမဆုံး အကြိမ်ဖြစ်ပါတယ်
။ ကျွန်တော်တို့အားလုံးကို လုပ်ပိုင်ခွင့်အပ်နှင့် ခံခဲ့ပြီး၊
အကျိုးသက်ရောက်မှုတစ်ခု တကယ်ရှိအောင်
ကျွန်တော်တို့ လုပ်နိုင်ခဲ့တယ်လို့ ထင်ပါတယ်” ဟု
ဆိုသည်။ အမြဲမ်းစား ဘဏ္ဍာဂေးဝန်ကြီးတစ်ဦးဖြစ်ပြီး၊
အမေရိကန်နိုင်ငံတွင် သံအမတ်အဖြစ် ထမ်းဆောင်ခဲ့
ကာ ကော်မရှင်၏ ၂၀၀၃ တွင် ခန့်အပ်ခဲ့ရသူ Marcilio
Moreira က Piquet ၏ ပြောကြားချက် ထောက်ခံကာ
“ကျင့်ဝတ်ကော်မရှင်မှာ အာကာအများကြီးရှိတယ်လို့
ဆိုနိုင်သလို အာကာလုံးဝမရှိဘူးလိုလည်း ဆိုရမှာပါ။
ဆန့်ကျင်ဘက်ဝိရောစီ ဖြစ်နေသလိုပါပဲ” ဟု သူက
ပြောပါသည်။

တာဝန်ယူ လုပ်ကိုင်လိုဘူများကို ရှာဖွေလိုမရခဲ့ကြောင်း မီဒီယားများကို ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

ထို့ပြင် Lula သည် ကော်မရှင်၏ အကံပြု တိုက်တွန်းချက်များကို သု၏ ရာထူးသက်တမ်းအစဉ်ငါးတွင် လိုက်နာဆောင်ရွက်ခဲ့သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ထောက်ခံမှု လျော့ကျေလာခဲ့ပါသည်။ ဥပမာအား ဖြင့် ပုဂ္ဂန် ခုနှစ်တွင် ကော်မရှင်က အလုပ်သမား ဝန်ကြီး Carlos Lupi သည် အစိုးရအွဲ၏၌ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေစဉ်တွင် Partido Democrático Trabalhista (the Democratic Labor Party) ဦးလည်း ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လုပ်ကိုင်ခြင်းကြောင့် ကျင့်ဝတ် စည်းကမ်း ချို့ဖောက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တင်ပြအသိပေးခဲ့ပါသည်။ သတိပေးချက်များကို Lupi က မသိကျိုးကျွန်းဖြစ်ပြသဖြင့် ကော်မရှင်သည် သမွာတထံ သွားရောက်ပြောဆိုခဲ့ပါ သည်။ သို့သော်လည်း သမွာတ Lula က လိုက်လျော ပေးမှ မရှိခဲ့ပါ။ ဤအတွက်ကြောင့် Moreira က ပုဂ္ဂန် ခုနှစ်တွင် ဆန့်ကျင်ဆန္ဒပြ နှုတ်ထွက်သွားရော ကော်မရှင်အွဲ၏၌ နှစ်ဦးသာ ကျန်ရှိခဲ့ပါသည်။ ပုဂ္ဂန် ခုနှစ်တွင်တော့ Lula က ကော်မရှင်သို့ အွဲ၏၌ ဝါးဦး (ငြင်းတို့အနက် လေးဦးမှာ ရှေ့နေများဖြစ်သည်) ခန့်အပ်ခဲ့ပြီးနောက် ကော်မရှင်သည် အရိုင်အဟုန် ပြန်ရလာခဲ့ပါသည်။

ပုဂ္ဂန် နှစ်လယ်ပိုင်းတွင် ကော်မရှင်သည် ပြန်လည်အားကောင်းလာခဲ့ပါသည်။ Cardoso နှင့် Lula အစိုးရတို့နှစ်ဗုဒ္ဓဘာကြားမှ ကော်မရှင်၏ စွမ်းဆောင် မှုဆိုင်ရာ ခြားနားချက်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် သမွာတ၊ ဝန်ထမ်းချုပ် နှင့် ကော်မရှင်တို့အကြား အားကောင်း အလုပ်ဖြစ်သည့် ဆက်ဆံရေးတစ်ခု ရှိရန် လွန်စွာ အရောက်ဦးကြောင်း မြင်သာစေပါသည်။

Piquet က ကော်မရှင်၏ အကျိုးသက်ရောက် နိုင်စွမ်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ရိုးသားသည့် အကဲဖြတ်မှ တစ်ခုကို ပြောပြပါသည်။ “ကျွန်းတော်တို့က တကယ့် သာမန်အရာတွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး အမြဲမပြတ် စိုးရိမ်နေခဲ့ ရတယ်။” ဒါတွေက ဘရာဒီးက တစ်ချို့သော ကြီးမားတဲ့ အဖြစ်သနစ်တွေနဲ့ ယုံ့လိုက်ရင် ပြောပလောက်စရာ သိပ်မရှိပါဘူး” ဟု သူက ဆိုသည်။ “ဒါပေမယ့် အစိုးရ

လုပ်ငန်းတစ်ခု ရှိလာပြီဆိုတဲ့အခါမှာ မသဲကဲ့ မရှင်းလင်းတဲ့နယ်ပယ်တွေကို ရှင်းလင်းအောင် သတ်မှတ်ပြောန်းမှ မလုပ်ဘူးဆိုရင် အဲဒီညစ်ညစ်တဲ့ နယ်ပယ်ဟာ ထိုပို့ပြီး ကြိုးလာပါလိမ့်မယ်။ ဘယ်သူကမှ ဒါကို အရင်က မလုပ်ခဲ့ဖူးဘူး။ ဒါပေမယ့် ကျွန်းတော်တို့ နည်းနည်းလုပ်နိုင်ခဲ့တယ်ပေါ့များ။ ဘာမှ မလုပ်တာ ထက်စာရင်တော့ သာတာပေါ့လေ။ ဒီကနေ့အထိ အရေးကြီးဆဲဖြစ်တဲ့ နောက်ကြောင်းရာဇဝင် စစ်ဆေးမှု (background reference) ကို ကျွန်းတော်တို့ ဖန်တီးခဲ့ တေပါ။”

အောင်မြင်သော လူအဖွဲ့အစည်းများအတွက် တိစ္ထုပ်ဆန်းသစ်မှုများ (Innovations For Successful Societies-ISS) အစီအစဉ်က ဖြစ်ရပ်နမ်နာ လေ့လာထားမှုများနှင့် အခြားထုတ်ပေမှုများကို သတ်မှတ်လမ်းညွှန်ချက်များနှင့်ညီသော အောက်ဖော်ပြပါအသုံးပြုမှုအတွက် ကုန်ကျစရိတ်မရှိစေဘဲ ရရှိနိုင်ပါသည်။ ISS အချက်အလက်သိမ့်းရာ website ကိုထိတ်ကူးအကြံ့ဌာက်များ၏ ဘဏ်တစ်ခုအဖြစ် အသုံးပြုရန် ညည်ရွယ်ပြီး၊ မတူညီသော ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနည်းပူးဘာများ၏ အားနည်းချက်၊ အားသာချက်များကိုလက်တွေကျင့်သုံးနေသူများနှင့် ပဟာသင်ဆုရကောင်းသားများက သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် ဆက်စပ်စဉ်းစားရမည့်အကြောင်းအရာများ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ချိန်ဆန်းရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖြည့်စွက်လိုသောခေါင်းစဉ်များနှင့် စဉ်းစားနောက်မှုများ ပြင်ဆင်ချက်များ၊ ဖြစ်ရပ်နမ်နာ လေ့လာချက်များကို မည်သို့အသုံးပြုလျက်ရှိသည် စသည့် တာဖတ်သူ၏ တိန်ပိန်မှုများကို ISS က ကြိုဆိုပါသည်။ iss@princeton.edu.

အသံးပြရန်သတ်မှတ်ချက်များ

ISS၏ websiteမှ မည်သည့်ဘဏ္ဍာက်စာတမ်းကိုမဆို လက်ခံရယူခြင်းမပြုမိ၊ အသုံးပြုမည့်သူများသည်
ထိုဘဏ္ဍာက်စာတမ်းများရရှိနိုင်စေရန် သတ်မှတ်ချက်များကိုဖတ်ရှု၍ သဘောတူလက်ခံရမည့်ဖြစ်သည်။
သတ်မှတ်ချက်များတွင် www.princeton.edu/successfusocieties နှင့် Princeton တက္ကသိလ်မှ ရရှိနိုင်သည့်
သတင်းအချက်များကိုအသုံးပြုလိုသည့် မည်သူမဆိုနှင့် Princeton တက္ကသိလ်အကြားတွင် ဥပဒေဆိုင်ရာ
သဘောတူညီချက်တစ်ခုပါဂ်ပါသည်။

კურთანს: ავიკინგთა ლანგო მუს: გრიფიტს დენდანს: ლანგო ებულუ ერნს: ვწიგნით ავაზე ერნდანს: ცილინგრა თენდ ავაზე პირვე მუს: ავანდონდა -

- (က) website မှ လွှာပြောင်းလက်ခံရယူထားသည့် ဘရွှေ့တာတမ်းကို အမေရိကန်နိုင်မှုပိုင် ခွင့်ဥပဒေ (Title 17, United State Code) ဖြင့် ကာကွယ်ထားကြောင်းသိရှိကြပါသည်။

(ခ) ဂုဏ်သာရွှေ့တာတမ်းများကိုပညာရေးနှင့် သက်ဆိုင်သော ပညာရှင်ဆန်သော စီးပွားရေး မဟုတ်သော ရည်ရွယ်ချက်များအတွက်သာအသုံးပြုကြပါမည်။

(ဂ) ဤသတင်းအချက်အလက်များ၏ မည်သည့်အစိုင်းကိုမဆို အခြားတတိယ အဖွဲ့အစည်း ထံသို့ ရောင်းချခြင်း၊ လွှာပြောင်းခြင်း၊ ခွဲပေါ်ခြင်း၊ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ထုတ်ပေးခြင်း၊ ဌားရမ်းခြင်း သို့မဟုတ် အသိပေးခြင်းတို့ ပြုလုပ်မည်မဟုတ်ပါ။ (တတိယအဖွဲ့အစည်း၏ website တွင် ပြန်လည်ထုတ်ပေြခြင်း သို့မဟုတ် ပြသခြင်းပြုလိုလျှင် Princeton တက္ကသိုလ်၏ ISS အစီအစဉ် သို့မဟုတ် စာကြည့်တိုက်ထံမှ တိကျပြတ်သားသော၊ စာဖြင့်ရေးသားထား သော ခွင့်ပြုချက် လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်)

(ဃ) ဤစာဆောင်းထားသည့် သတင်းအချက်အလက်များ ပေါင်းစပ်ပါဝင်သည့် သို့မဟုတ် နိုင်မြေားထားသည့် ထုတ်ပေါ်များ၊ တင်ပြချက်များ သို့မဟုတ် အခြားဆက်သွယ် လုပ်ဆောင်မှု

များအားလုံးတွင် ထိုသတင်းအချက်အလက်များမှာ ISS website မှ ရရှိကြောင်းကို အသိအမှတ်ပြုဖော်ပြပါမည်။ အကြံပြုလိုသည့် ကိုးကားဖော်ပြချက် ပုံစံမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

[တရေးသူ (ဖော်ပြထားလျှင်)], [ခေါင်းစဉ်], Innovations For Successful Societies, Princeton University, <http://princeton.edu/successfusocieties> မှ ရရှိသည်။ [website မှ ရရှိသည့်နေ့]

- (c) ကိစ္စရပ်အလိုက် လေ့လာချက်တွင် အသုံးပြုထားသည့် ကိုးကားချက်များသည် တွေဆုံးမေးမြန်း ခံရသူ၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာအမြင်ရှုထောင့်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိကြပါသည်။ စုစုံဆောင်း ထားသည့် သတင်းအချက်အလက်များ၏ တိကျေမှန်ကန်မှုအတွက် ကြိုးပမ်း ထားသော်လည်း Princeton University သည် online မှ ရရှိသည့် မည်သည့်သတင်းအချက်များအတွက်မဆို တိကျေမှန်ကန်မှု ပြည့်စုံမှု အသိနှင့်မြဲလိုက် အခြားပို့သေသ လက္ခဏာများအတွက် အာမခံမည်မဟုတ်ပါ။
- (d) အချက်အလက်စုစုံဆောင်းသိရှိမှု ပုံစံနှင့်/ သို့မဟုတ် အကြောင်းအရာနှင့် website ကို ပြင်ဆင်မည်၊ နောက်ဆုံးအခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီအောင်ပြုလုပ်မည် သို့မဟုတ် အချိန် ကာလအလိုက် မွမ်းမံမည်ကိုသိရှိကြပါသည်။
- (e) အချက်အလက်များသိရှိမှု ထားရှုံးရှုံးရန်နှင့် အသုံးပြုနိုင်မှုများမှာ ကိုယ်ပိုင် စွန့်ဘားမှုဖြစ်ကြောင်းလက်ခံပါသည်။ သိရှိမှု ထားမှုမှာ အချက်အလက်များကိုအသုံးပြုမြို့မှု ပေါ်ပေါက်လာသည့် မည်သည့်ဆုံးရှုံးမှုများ သို့မဟုတ် ပျက်စီးမှုများအတွက်မဆိုPrinceton University တွင် တာဝန်ရှိစေမည်မဟုတ်ပါ။ သိရှိမှု ထားမှုစနစ်၏ လုပ်ဆောင် ချက်နှင့်ပတ်သက်သောမည်သည့်များယွင်းမှ သို့မဟုတ် ပျောက်ဆုံးမှုအတွက်မဆို Princeton University က တာဝန်မရှိပါ။

The Mamdouha S.
Bobst Center
for Peace and
Justice

ISS သည် Princeton University ၏ Woodrow Wilson ပြည်သူ့ရေးရာနှင့် နိုင်ငံတကာရေးရေးကျော်းနှင့် Bobst Center for Peace & Justice တို့ ဖူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့် အစီအစဉ် တစ်ခြေဖြစ်ပါသည်။ Woodrow Wilson ကျော်းသည် ပြည်သူ့လုပ်ငန်းအလုပ်များအတွက် ကျော်းသားများကို ပြင်ဆင်ပေးပြီး မှတ်ဒုပိုင်းနှင့် အုပ်ချုပ်မှုပိုင်းတွင် ပညာရှင်ပိုင်း သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုပုံစံပေးပါသည်။ ဤမှုပိုင်းရေးနှင့် မျှတုမှုအတွက် Bobst Center ၏ ရည်မှန်းချက်မှာ နိုင်ငံများအတွင်းနှင့် နယ်ခြားတစ်လျှောက် လုံးတွင် တိုင်းရင်းသားခလောတုံးစံနှင့် ဘာသာရေးယုံကြည်မှု များအတွက် နစ်ဖက်နားလည်မှုနှင့် လေးစားမှုမှ တဆင့် ဤမှုပိုင်းရေးနှင့် တရားမျှတုမှုပိုင်းရေးနှင့် အကြောင်းတရားများ တိုးပွားလာစေရန်ဖြစ်ပါသည်။

ရှင်းလင်းချော် - ဤ ဖြစ်ရပ်လေ့လာချက်အား ပုံသဏ္ဌာန်မှ နောက်ထိုးရ ဘတ်ဂျက်ကိန်းကောင်းများအတိုင်း ဖြစ်စေရန် အနည်းငယ် ပြင်ဆင်ထားပါသည်။

ရုပ်သွန်းကိုးကားချက်များ

¹ Roger Hamilton, "May I Persuade You to Be Honest?" *IDBAmérica*, 20 October 2010.

² Geoffrey Shephard and Jeffrey Rinne, "Brazil," World Bank, 2001.

³ David Fleischer, "Que código de ética, cara-pálida?" Internal Control Newsletter, Brasilia, May 1999, p. 6.

⁴ OECD. *OECD Integrity Review of Brazil: Managing Risks for a Cleaner Public Service*, OECD Public Governance Reviews, OECD Publishing, 2012, p. 238

⁵ Comissão de Ética Pública, *Informes*, 2002.

6 Ibid.

⁷ Comissão de Ética Pública. *Informes*. 2003.